

**BAPTISTA SZERETETSZOLGÁLAT
GYERMEK ÉS IFJÚSÁGI OKTATÁSI ÉS
FEJLESZTŐ KÖZPONT**

EPERKERT BÖLCSŐDE-IBRÁNY

SZAKMAI PROGRAM

(módosításokkal egységes szerkezetbe foglalva)

Jóváhagyta: 2023. 07. 26

Budapest,

Hári Tibor

TARTALOMJEGYZÉK

BEVEZETŐ

A BÖLCSŐDE SZAKMAI PROGRAMJÁT MEGHATÁROZÓ FŐBB JOGSZABÁLYOK, IRÁNYELVEK

1. ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK
2. AZ ELLÁTANDÓ CÉLCSOPORTUNK ÉS AZ ELLÁTANÓ TERÜLETÜNK
JELLEMZŐI
3. AZ ELLÁTÁSUNK IGÉNYBEVÉTELENEK MÓDJA
4. AZ IGÉNYBEVEVŐK ÉS A SZEMÉLYES GONDOSKODÁST VÉGZŐ
SZEMÉLYEK JOGAINAK VÉDELMEVEL KAPCSOLATOS SZABÁLYOK
5. TÁRGYI FELTÉTELEK
6. SZEMÉLYI FELTÉTELEK
7. A BÖLCSŐDEI NEVELÉS-GONDOZÁS CÉLJA
8. A BÖLCSŐDEI NEVELÉS-GONDOZÁS ALAPELVEI
9. A BÖLCSŐDEI NEVELÉS-GONDOZÁS FELADATAI
10. A BÖLCSŐDEI ÉLET MEGSZERVEZÉSÉNEK ELVEI
11. A BÖLCSŐDEI GONDOZÁS-NEVELÉS FŐBB HELYZETEI
12. A BÖLCSŐDE KAPCSOLATRENDSZERE
13. A FEJLŐDÉS LEGGYAKORIBB JELLEMZŐI A BÖLCSŐDÉSKOR VÉGÉRE

BEVEZETŐ

Az Eperkert Bölcsőde szakmai programjának célja a bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramjának magas szintű megvalósítása, a szakmai értékek megőrzése és továbbadása, a jó gyakorlatok megerősítése, új módszerek, tevékenységek bevezetése, a dolgozók és szülők szemléletének formálása, kapcsolatépítés.

Családbarát, támogató intézményként biztosítani szeretnénk a gyermekek számára az életkoruknak, fejlettségüknek és egyéni szükségleteiknek megfelelő érzelmi-, értelmi- és mozgásfejlődést, és biztonságos környezetet teremtve lehetőséget adni az új tapasztalatok gyűjtésére, más gyermekekkel való kapcsolatteremtésre, az örömteli játékra.

Szeretnénk, hogy a bölcsődénkbe járó gyermekeink:

- minden nap szívesen jöjjenek hozzánk
- legyenek boldogok, tudjanak egyedül és társakkal játszani
- személyiségük kiegyensúlyozott, érzelmileg gazdag, nyitott, érdeklődő, egészséges önbizalommal rendelkező, a szabályokat megértő, betartó és kreatív
- testileg, szellemileg önmagukhoz képest jól fejlődnek.

A BÖLCSŐDE SZAKMAI PROGRAMJÁT MEGHATÁROZÓ FŐBB JOGSZABÁLYOK, IRÁNYELVEK

A szakmai programunkban figyelembe vesszük az Országos Alapprogramban meghatározott alapelveket és ezek gyakorlatban való alkalmazását.

- ENSZ Emberi jogok nyilatkozata. ENSZ Egyezmény a gyermekek jogairól.
- Az Európai Tanács Miniszterek Bizottsága Rec. (2002) 8-as ajánlása a tagállamok számára a napközbeni kisgyermekellátásról.
- 1992. évi XXXIII. törvény a közalkalmazottak jogállásáról
- 1997. évi XXXI. törvény: A gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról.
- 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról.
- 1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról.
- 2011. évi CXC törvény a nemzeti köznevelésről.
- 235/1997. évi (XII.17.) Korm. rend. a gyámhatóságok, a területi gyermekvédelmi szakszolgálatok, a gyermekjóléti szolgálatok és a személyes gondoskodást nyújtó szervek és személyek által kezelt személyes adatokról szóló.
- 15/1998. (IV.30.) NM. rend a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti és gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló
- 328/2011.(XII.29.) Korm. rend. a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjairól és igénylésükről felhasználható bizonyítékokról.
- 369/2013.(X.24.) Korm. rendelet a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről
- 8/2000.(VIII.4.) SZCSM rendelet a személyes gondoskodást végző személyek adatainak működési nyilvántartásáról.
- 9/2000.(VIII.4) SZCSM rendelet a személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról
- Bölcsődei szabvány – MSZ 24203-7: 2022 – csak szakmai ajánlásként
- 78/2003. (XI. 27.) GKM rendelet a játszótéri eszközök biztonságosságáról
- 37/2014.(IV.30.) EMMI rendelet a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás- egészségügyi ellátásokról
- Szempontok a szakmai program véleményezéséhez MBE 2017. (magyarbolcsodek.hu)
- Bölcsődei ellátás szakmai ellenőrzése MBE, 2017.(magyarbolcsodek.hu)
- Útmutató a dokumentáció vezetéséhez MBE. 2019. (magyarbolcsodek.hu)

I. ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. Az intézmény adatai:

A Baptista Szeretetszolgálat Egyházi Jogi Személy létrehozta a Baptista Szeretetszolgálat Gyermek és Ifjúsági Oktatási és Fejlesztő Központ néven működő személyes gondoskodást nyújtó szociális, gyermekjóléti intézményi ellátást, mint a többször módosított 1993. évi III. törvényben, illetve a többször módosított 1997. évi XXXI. törvényben előírt, valamint a többször módosított 1/2000. (I.7.) SzCsM rendeletben, és a többször módosított 15/1998. (IV. 30.) NM rendeletben és a hozzájuk kapcsolódó szakmai jogszabályokban meghatározott ellátási feladatokat, biztosító intézményt. Az intézmény szakmai programja felülvizsgálatra került, ennek okán az intézmény 2022.-én készült szakmai programját módosítja és az alábbiak szerint foglalja egységes szerkezetbe:

Az Intézmény neve: Baptista Szeretetszolgálat
Gyermek és Ifjúsági Oktatási és Fejlesztő Központ

Az Intézmény rövidített neve: Gyermek és Ifjúsági Oktatási és Fejlesztő Központ
(GYIOFK)

Az Intézmény székhelye, és címe: 4034 Debrecen Száraz Ferenc u. 4/2.

Az Intézmény adószáma: 18212282-1-09

Az Intézmény fenntartója: Baptista Szeretetszolgálat Egyházi Jogi Személy

A fenntartó székhelye: 1111 Budapest, Budafoki út 34/b

A fenntartó adószáma: 18264825-1-43

2. Az Intézmény által biztosított szolgáltatások:

Szolgáltató tevékenységének típusa: Gyermek napközbeni ellátása

Gyermekjóléti alapellátás köréből: Bölcsődei ellátás
(Gyermekvédelmi törvény 42.§ (1), valamint (3) bekezdés alapján az alapellátáson túli gyermeknevelést segítő szolgáltatások

A telephely neve: Eperkert Bölcsőde-Ibrány

A telephely címe: 4484 Ibrány, Dobó István u.48.

A telephely által biztosított szociális alapellátás: Bölcsődei ellátás

A telephely által ellátott személyek száma:

(Gyermekevédelmi törvény 42.§ (1), valamint (3) bekezdés alapján az alapellátáson túli gyermeknevelést segítő szolgáltatások)
40 fő

A telephely ellátási területe:

Szabolcs – Szatmár – Bereg Vármegye
közigazgatási területe

Nyitvatartása:

Hétfőtől - péntekig 7.00 – 17.00 között

Telefonszám:

42/446-025

A szakmai program érvényessége:

2023.07.03. – 2028.07.02.

A szakmai program készítésének dátuma:

2023.07.03.

A szakmai program készítőjének neve:

Tóth Renáta intézményvezető/belső ellenőr

Telefon:

42/446-025

E-mail:

renata.toth@baptistasegely.hu

2. AZ ELLÁTANDÓ CÉLCSOPORTUNK ÉS AZ ELLÁTANDÓ TERÜLETÜNK JELLEMZŐI

1. Atelepülés rövid bemutatása

Ibrány Nyíregyházától 25 kilométerre, északra, a Tisza mentén, a Rétköz nyugati felén helyezkedik el, közvetlen Nagyhalász szomszédságában. A település megközelíthető autóval (Tokaj vagy Nyíregyháza felől) és vasúton a 119-es számú (Nyíregyháza NYK–Kótaj–Buj–Herminatanya–Dombrád) vonalán érhető el.

A település nevét az Ibrahim személynévből származtatják. Az Ibrány név az 1280-ban kelt, László király által kiadott oklevélben szerepelt először. Az 1880-as években Tisza szabályozásával felszabaduló földterületek mezőgazdasági művelés alá vonása pozitívan hatott a település gazdasági fejlődésére. Az akkori mintegy 3000 fős lakosságával a nagy lélekszámú falvak közé számított és infrastrukturális (óvoda, iskola, majd 1962-től gimnázium is létesült) fejlettsége miatt is, fokozatosan a kistérség központjává vált. 1993-ban Göncz Árpád városi címet adományozott a szabolcsi településnek. A város két legégetőbb problémája jelenleg: a viszonylag magas munkanélküliség (28%) és a fiatalok elvándorlása. 2010-ben a város lakosságának 97%-a magyar, 3%-a cigány nemzetiségűnek vallotta magát.

2. A bölcsőde területi elhelyezkedése, sajátosságai

Magyarország településén jelenleg mindössze 530 bölcsőde található, alig 24 ezer férőhellyel - miközben a bölcsődés korú gyermekek számát tekintve a többszörösére lenne szükség. Országos szinten a bölcsődék eloszlása is meglehetősen egyenlőtlen: míg Budapesten 145, az ország többi részében csupán összesen 385 intézmény van.

A bölcsődék a társadalmi változások keltette igényként alakultak ki. A nők munkába állása, a nagycsaládok felbomlása, ami részben a városiasodás következménye, szükségessé tette, hogy a gyermekek napközbeni felügyeletéről szervezett keretek között gondoskodjanak. Manapság a bölcsődei gondozás kérdése egyre több ember életét érinti hazánkban, többek között az ibrányi lakosokat is. Egyrészt a nők mielőbbi visszatérése a munkába gazdasági szükségszerűség, hiszen a család megélhetéséhez az ő keresetükre is szükség van, másrészt itt is egyre több az egyszülős család, ahol a gyermeket nevelő szülőnek mindenképpen dolgoznia kell. Mindemellett hazánkban a lehetőség is adott az anyák számára, hogy három évig otthon maradjanak gyermekükkel, ami nem teszi könnyebbé a döntési helyzetet.

3. Az ellátandó célcsoport és az ellátandó terület jellemzői

A bölcsőde a családban nevelkedő -20 hetestől-3 éves korú- gyermekek szakszerű gondozását és nevelését végző intézmény. Ha a gyermek a 3. évét betöltötte, a bölcsődei gondozási-nevelési év végéig maradhat a bölcsődében. A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. XXXI. törvény 42.§ (1) bekezdése értelmében, amennyiben a gyermek még nem érett az óvodai nevelésre, a 4. életévének betöltését követő augusztus 31-ig nevelhető és gondozható a bölcsődében.

Egységünk a szemléletmódja a következő: egyenrangúnak tekintjük a nevelésünkre-gondozásunkra bízott gyermeket, igyekszünk őt teljes mértékben megismerni, megérteni és elfogadni, segítőként állni mellette. Célunk a szeretetteljes, biztonságérzetet nyújtó, érzelmekben gazdag bölcsődei élet megteremtése, ahol a gondozás, nevelés családi, derűs, nyugodt légkörben folyik, biztosítva a gyermekek fejlődéséhez szükséges, változatos tevékenységeket.

Mivel a gyermek érzelmi kötődése útján ismeri meg a környező világot, alapvetően fontosnak tartjuk az érzelmi biztonság nyújtását. Ez feltétele annak, hogy érdeklődjön az őt körülvevő világ iránt, fogékony legyen az új ismeretek befogadásra. Az ember fejlődésében meghatározók azok a hatások, amelyek az élet korai szakaszában érik a kisgyermeket, ezért a családi nevelés és az arra épülő bölcsődei nevelés felelőssége megfelelő mértékű kell, legyen.

Az Eperkert Bölcsőde fő szolgáltatási területe Ibrány város, de Szabolcs – Szatmár – Bereg megye közigazgatási területeiről is fogadja a kisgyermekes családok érkezését. Jellemző megyénkre, hogy az alkalmazásban állók nettó keresete és a nyugdíjak összege is alacsonyabb az országos átlagnál. A munkavállalás segítése ezért fontos a térségben. Ennek egyik eszköze a gyermekek napközbeni ellátásának biztosítása.

Ibrány dinamikusan fejlődő település, ahol a gyermeklétszám folyamatosan növekszik. Emiatt szükségessé vált a már meglévő Intézmény bővítése, amely pályázati segítséggel jött létre. A bölcsődés korú gyermeket nevelő családoknál sok esetben szükségessé válik az édesanya munkaerőpiaci reintegrációja is a családfenntartás érdekében, vagy a gyermek fejlődése igényli a gyermekközösséget, az otthonon túli szocializációs színteret. Vannak, akik nehéz szociális helyzetük miatt igénylik a bölcsődei ellátást. Az okok sokrétűek, de az igény a bölcsődei ellátásra egyértelműen megmutatkozik.

A bölcsőde könnyen megközelíthető, akadálymentes épület a város központjában. A gépkocsival érkezőknek biztosított a parkoló használata. Az intézmény teljesen felújított, kialakításakor az előírt jogszabályokhoz igazodtunk, természetesen odafigyelve a szülők, gyermekek igényeire. Elsődleges célunk az volt, hogy családias légkört, barátságos környezetet biztosítsunk a gyermekek számára. A bölcsőde belsőépítészeti kialakításai a lehető legjobban követik a biztonsági előírásokat, illetve lehetőséget biztosítanak a megfelelő színvonalú ellátás nyújtásához. Udvara biztonságos, tiszta, rendezett, emellett környezetvédelmi feladatok, ismeretek elsajátítására, a szabad mozgásigény kielégítésére alkalmas. A gyermekek által használt játékok az EU-s biztonsági normáknak megfelelnek, jóváhagyással rendelkeznek.

3. AZ ELLÁTÁSUNK IGÉNYBEVÉTELENEK MÓDJA

Bölcsődébe felvehető: Minden olyan kisgyermek, akinek szülei, nevelői, gondozói valamilyen ok miatt nem tudják biztosítani a napközbeni gondozását. Az 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról kiemeli olyan kisgyermek felvételi lehetőségét, akinek szociális- vagy egyéb ok miatt egészséges fejlődése érdekében szükséges a bölcsődei gondozás, nevelés.

A továbbiakban a gyermekvédelmi törvény 42/A §-a értelmében a bölcsődei felvételnél előnyben kell részesíteni a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermeket.

A bölcsődei felvételt a szülő önkéntesen kérheti, de az egyetértésével kezdeményezheti még:

- a körzeti védőnő,
- a háziorvos, házi gyermekorvos,
- a szakértői és rehabilitációs bizottság,

- a szociális ill. családgondozó,
- a gyermekjóléti szolgálat,
- a gyámhatóság

- A bölcsődébe a felvétel önkéntes kérelemre történik, melyet a gyermek szülője/törvényes képviselője terjeszthet elő a bölcsőde által kiadott formanyomtatványon. A nyomtatványt a bölcsődevezetőnek kell benyújtani.
- A bölcsődébe történő felvételtől az intézmény vezetője dönt.
- A bölcsődébe történő felvétel a jelentkezés sorrendjében történik, de a felvételnél előnyt élveznek a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.) 42/A. §-ában meghatározottakon túl azok a gyerekek, akiknek a szülője, törvényes képviselője:
 - a) igazoltan munkába áll, munkahelyet keres,
 - b) munkaerő-piaci részvételt elősegítő programban, képzésben vesz részt,
 - c) a gyermek napközbeni ellátásáról szociális helyzete miatt nem tud gondoskodni.
- Túljelentkezés esetén a fenntartó kijelölt képviselője és az intézmény vezetője közösen döntenek a gyermek felvételéről.

A jelentkezéshez/felvételhez szükséges dokumentumok:

- Bölcsődei felvételi kérelem
- A gyermek TAJ kártyája
- A gyermek születési anyakönyvi kivonatának bemutatása
- A gyermek egészségügyi-, védőoltási kiskönyve
- Munkáltatói igazolás a szülők munkavégzéséről
- A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosító határozat másolata
- Három vagy több kiskorú gyermek esetén óvodai-, iskolalátogatási igazolás
- A gyermek diétás étellemezéséhez szükséges szakorvosi igazolás
- A Magyar Államkincstár határozata, ha a bölcsődébe jelentkező gyermek tartósan beteg

A felvétel eredményéről a szülőket írásban tájékoztatjuk, majd a felvételt követően a szülők tájékoztatást kapnak szóban az első szülői értekezleten, ezt követően személyes találkozó alkalmával szóban és írásban.

A tájékoztatás teljes körű információt tartalmaz:

- az ellátás tartamáról és feltételeiről,
- intézmény által vezetett és az adott gyermekre vonatkozó nyilvántartásokról, valamint az azokba történő betekintés módjáról,
- a fizetendő személyi térítési díjról,
- a család és a bölcsőde kapcsolattartásának formáiról,
- a házirendről,
- a nyitvatartásról,
- a panaszjog gyakorlásának módjáról, jogokról, és az érdekképviselő működéséről,
- az érték- és vagyonmegőrzés módjáról.

A tájékoztatást követően az ellátásra jogosult gyermek törvényes képviselője megállapodást köt az intézménnyel, melyben egyben nyilatkozik, hogy az általa megadott személyes adatok a valóságnak megfelelnek, és ha abban változás áll be azt köteles jelezni, valamint az ellátásról a tájékoztatást megkapta.

A jelentkezés folyamatos mindaddig, míg szabad bölcsődei férőhellyel rendelkezünk. Ezt követően a jelentkezőket előjegyzésbe vesszük és megüresedés esetén értesítést küldünk. Nem minden esetben vesszük figyelembe a jelentkezés sorrendjét, hiszen a 15/1998 (IV.30.) NM rendelet értelmében bizonyos családok előnyt élveznek. Ez különösen abban az esetben fontos, ha a gyermek életét, egészségét veszély fenyegeti. Ilyenkor mindent megteszünk annak érdekében, hogy mielőbb ellátást tudjunk biztosítani a rászorulóknak.

A felvétel elutasításával szemben fellebbezésre van lehetőség, amit a szülő a Fenntartó felé tehet meg, a kézhezvételtől számított 8 napon belül.

A bölcsődei ellátás megszűnése

1. A bölcsődei ellátás megszűnik a Gyvt. 37/A. (1)-(3) bekezdésében meghatározott esetekben.
2. Meg kell szüntetni a bölcsődei ellátást:
 - a) ha az orvosi szakvélemény szerint a gyermek egészségi állapota miatt bölcsődében nem gondozható,
 - b) ha a gyermek az ellátást 30 napon át bejelentés nélkül (igazolatlanul) nem veszi igénybe,
 - c) ha a gyermekétkeztetésért fizetendő díjat a törvényes képviselő a tárgyhavi befizetés időpontjától számított 3 hónap után felszólítás ellenére sem fizeti meg.

3. A bölcsődei ellátás megszüntetése az intézményvezető hatásköre. Az ellátás megszűnéséről, megszüntetéséről az intézményvezető írásban értesíti a szülőt, illetve a törvényes képviselőt.

A tájékoztatás módjai

A szolgáltatásról szóló tájékoztatás helyi módja:

- szórólapok,
- közösségi média,
- telefonos tájékoztatás: 42/446-025
30/816-02-32
- gyermekjóléti szolgálat,
- gyámhatóság,
- háziorvosi, és gyermekorvosi tájékoztatás útján tájékoztatjuk a lakosságot a gyermekjóléti alapellátásról.

Az ellátás alatti tájékoztatás módjai:

- szülői értekezletek
- napi beszélgetések a szülővel
- szülőcsoportos beszélgetések
- egyéni beszélgetések
- családi füzet
- nyílt nap
- indirekt kapcsolattartási formák (írásbeli tájékoztatók, kiírások a hirdetőtáblákon).

A bölcsődénk nyitvatartási rendje

A fenntartó határozza meg a napi nyitvatartási időt, figyelembe véve a bölcsődébe járó gyermekek szüleinek munkakezdését és befejezését, valamint a bölcsődéből a munkahelyre, illetve a visszautazás időtartamát.

Intézményünk napi nyitvatartási ideje 7.00-17.00-ig, napi 10 óra.

A teljes nyitva tartás ideje alatt szakképzett kisgyermeknevelők foglalkoznak a gyermekekkel.

Ünnepnapokon és hivatalos munkaszüneti napokon zárva tartunk.

A fenntartó dönt az intézmény nyári-, illetve téli zárva tartásáról. A nyári zárva tartás időpontjáról a szülők minden év február 15-ig tájékoztatást kapnak.

A bölcsődében április 21-e, vagy ha az heti pihenőnapra vagy munkaszüneti napra esik, az azt követő legközelebbi munkanap, minden évben nevelés-gondozás nélküli munkanap. Célja a bölcsődében dolgozók szakmai fejlesztése. Bölcsődénk ezen a napon, ha ellátásra irányuló szülői kérés nincs, zárva tart. A nevelés-gondozás nélküli munkanapon a bölcsődei ellátás keretében – erre irányuló szülői kérés esetén – a gyermek felügyeletét és étkeztetést kell biztosítani.

A szülőket február 15-ig tájékoztatjuk a nevelés-gondozás nélküli munkanapról és a nevelés-gondozás nélküli munkanapon a gyermek felügyelete és az étkeztetés biztosítása iránti igény bejelentésének lehetőségéről.

A bölcsődei nevelési év szeptember 1-től a következő év augusztus 31-ig tart.

4. AZ IGÉNYBEVEVŐK ÉS A SZEMÉLYES GONDOSKODÁST VÉGZŐ SZEMÉLYEK JOGAINAK VÉDELMEVEL KAPCSOLATOS SZABÁLYOK

Különös gondot fordítunk a gyermekek jogainak sérthetetlenségére, valamint a szülők, törvényes képviselők, és a bölcsődei dolgozók állampolgári, alkotmányos jogaira.

A gyermeki jogok védelme minden olyan természetes és jogi személy kötelessége, aki a gyermek nevelésével, oktatásával, ellátásával, ügyeinek intézésével foglalkozik.

A gyermeki és szülői jogok és kötelességek

A gyermeknek joga van:

- a testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését, egészséges felnevelkedését és jólétet biztosító saját családi környezetben történő nevelkedéshez,
- segítséget kapjon a saját családjában történő nevelkedéséhez, személyiségének kibontakoztatásához, a fejlődését veszélyeztető helyzet elhárításához,
- sajátos nevelési igény, tartós betegség esetén a fejlődését és személyisége kibontakozását segítő különleges ellátásban részesüljön,
- a fejlődésére ártalmas környezeti és társadalmi hatások, valamint az egészségére káros szerek ellen védelemben részesüljön,

- emberi méltóságát tiszteletben tartsák, a bántalmazással - fizikai, szexuális vagy lelki erőszakkal -, az elhanyagolással szemben védelemben részesüljön,
- a hátrányos megkülönböztetés minden formájától mentes nevelésben, gondozásban részesüljön,
- a lelkiismereti és vallási szabadsághoz,
- nemzetiségi, etnikai és kulturális hovatartozás tiszteletben tartásához.

A gyermekjogi képviselő ellátja a gyermek törvényben meghatározott jogainak védelmét, érvényesítését.

A szülő (törvényes képviselő) joga, hogy:

- A gyermek szülője jogosult arra, hogy a gyermeke nevelkedését segítő ellátásokról tájékoztatást, neveléséhez segítséget kapjon,
- tájékozódjon a bölcsődei ellátásról,
- megválassza az intézményt, melyre gyermeke nevelését - gondozását bízza,
- megismerje a gyermekcsoportok életét, napirendjét,
- megismerje a nevelési - gondozási elveket, módszereket,
- megismerje saját gyermeke ellátásával kapcsolatos dokumentumokat,
- tanácsot, tájékoztatást kérjen és kapjon a gyermeke nevelőjétől,
- véleményt mondjon, illetve javaslatot tegyen a bölcsőde működésével kapcsolatban,
- véleményt mondjon, észrevételt, javaslatot tegyen az ellátással kapcsolatban,
- személyét megbecsüljék, emberi méltóságát, személyiségi jogait tiszteletben tartsák.

A szülő (törvényes képviselő) kötelessége, hogy:

- gyermekével együttműködjön, emberi méltóságát tiszteletben tartsa,
- gyermekét az őt érintő kérdésekről tájékoztassa, igényeit, véleményét figyelembe vegye,
- gyermeke jogainak érvényesítése érdekében tegye a szükséges intézkedéseket,
- együttműködjön a gyermeke ellátásában közreműködő személyekkel, intézményekkel és betartsa a házirendet,
- fizetendő személyi térítési díjat időben rendezze.

Érdekképviselési fórum működtetése

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló **1997. évi. XXXI. törvény értelmében**, a bölcsődei ellátásban részesülők érdekeinek védelmében az intézmény **érdekképviseleti fórumot köteles működtetni**. Az Érdekképviseleti Fórum a bölcsődei ellátásban részesülő gyermekek érdekeinek megjelenítésére, képviseletére és ellátására létrehozott véleményező, javaslattevő, valamint a tárgykörébe tartozó panaszt elbíráló testület.

Működésének célja, hogy a bölcsődei ellátással kapcsolatban esetlegesen felmerülő panasz, probléma mihamarabb azon a helyen nyerjen orvoslást, ahol felmerül. A Fórum szavazati joggal rendelkező, választott tagokból áll.

Az érdekképviseleti fórum **tagjai**:

- a nevelési egységeket képviselő szülők,
- a bölcsődét képviselő kisgyermeknevelők,
- a fenntartó delegáltja.

Az aktuális tagok névsora és elérhetősége a bölcsőde hirdetőtábláján olvasható.

A gyermek szülője vagy más törvényes képviselője, továbbá a gyermekek érdekeinek védelmét ellátó érdekképviseleti és szakmai szervek a házirendben foglaltak szerint panasszal élhetnek a bölcsőde vezetőjénél vagy az érdekképviseleti fórumnál:

- az ellátást érintő kifogások orvoslása érdekében,
- a gyermeki jogok sérelme,
- az intézmény dolgozóinak kötelezettségszegése esetén
- valamint a külön jogszabályban meghatározott iratbetekintés megtagadása esetén.

Az érdekképviseleti fórum **feladata**:

- az intézménnyel jogviszonyban állók és az ellátásra jogosultak érdekeinek védelme
- hozzá benyújtott panaszok és a hatáskörébe tartozó ügyek vizsgálata, döntés,
- intézkedések kezdeményezése a fenntartónál, a gyermekjogi képviselőnél, illetve más hatáskörrel rendelkező szervnél
- az intézmény alaptevékenységével összhangban végzett szolgáltatások tervezésére, működtetésére, valamint az ebből származó bevételek felhasználására vonatkozó javaslattevés
- a házirend elfogadásánál egyetértési jog gyakorlása

Panasz, jelzés esetén az intézmény vezetője, illetve az érdekképviselői fórum a panaszt kivizsgálja, és tájékoztatást ad a panasz orvoslásának más lehetséges módjáról. A gyermek szülője vagy más törvényes képviselője, ha 15 napon belül nem kap értesítést a vizsgálat eredményéről, vagy ha a megtett intézkedéssel nem ért egyet, az intézmény fenntartójához vagy a gyermekjogi képviselőhöz fordulhat jogorvoslatért.

A fórum szabályos működtetése érdekében évente legalább két alkalommal ülésezik (aktuális probléma esetén szükség szerint).

A szülő együttműködési kötelessége, hogy panasz esetén először gyermeke kisgyermeknevelőjével egyeztesse a problémát, majd – ennek sikertelensége esetén – az intézményvezetőhöz forduljon.

A személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelme

Az intézmény közalkalmazottai körében csak olyan személy állhat alkalmazásban, akivel szemben nem áll fenn a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi. XXXI. törvény kizáró tényezője. Az intézmény dolgozóinak munkahelyi etikáját, az intézmény Etikai Kódexe fogalmazza meg. Az intézmény dolgozóit és vezetőjét panasztétel esetén munkáltatójuk és fenntartójuk védelme illeti meg a kivizsgálási időszak végéig. A dolgozók személyes adatai a személyes adatok kezelésére vonatkozó és titoktartási szabályok szerint kezeltek. Az alkalmazotti közösség munkaszervezése során különös figyelmet kap a család és házasság intézményének védelme. Különös védelem illeti továbbá a várandós anyát és a kisgyermeket nevelő anyát.

A dolgozók érdekeinek figyelembevétele nem befolyásolja hátrányosan a bölcsődei ellátásban, valamint alapellátáson túli szolgáltatásokban résztvevő kisgyermekek érdekeit.

A kisgyermeknevelő joga, hogy:

- a munkájával kapcsolatos információkhoz hozzájusson,
- a munkájával, a szakmával kapcsolatban véleményt nyilvánítson,
- személyét megbecsüljék, emberi méltóságát, személyiségi jogait tiszteletben tartsák,
- tevékenységét értékeljék és elismerjék,
- munkájához, szakmai fejlődéséhez segítséget kérjen és kapjon,
- a csoportjába tartozó gyermekek szüleivel rendszeresen kapcsolatban legyen,
- munkája során a gyermekek érdekeit tartsa elsődlegesnek, de ez nem sértheti egyéni, magánéleti, állampolgári érdekeit és jogait,
- munkája során védelemre jogosult a vele szembeni jogsértő vagy etikátlan bánásmóddal szemben,

- a vele szemben elmerült panasz esetén meghallgassák.

A kisgyermeknevelő kötelessége, hogy:

- munkahelyén munkaköri feladatának ellátására képes állapotban, öltözékben jelenjen meg,
- a munkaköri leírásnak és a vezetői utasításnak megfelelően, önállóan végezze feladatait,
- a gyermekek, szülők, munkatársak személyiségi jogait tiszteletben tartsa, s a birtokába jutott információkat ennek megfelelően kezelje,
- példamutató magatartással és szakmai tudásával védje hivatása, munkahelye jó hírnevét,
- szakmai kompetenciája határait betartva lássa el feladatait,
- folyamatos önképzéssel és továbbképzéssel biztosítsa naprakész szakmai műveltségét.

A szolgáltatást nyújtók folyamatos szakmai felkészültsége biztosításának módja, formái

Azok a szociális vagy gyermekvédelmi intézményben dolgozó személyes gondoskodást végzők, akik a tevékenységüket főállásban, munkaviszonyban, vagy közalkalmazotti jogviszonyban végzik, és a képesítési előírásoknak megfelelő szakképesítéssel rendelkeznek, továbbképzésre kötelezettek. A házi továbbképzések mellett ilyen módon biztosítható a szolgáltatást nyújtók szakmai felkészültsége. A továbbképzési időszak tartama: 4 év. A képzési ciklus alatt felsőfokú végzettség esetén 80, egyéb szakképesítés esetén 60 továbbképzési pontot kell megszerezni.

A vezetői megbízással rendelkező szociális szolgáltatást nyújtó személy a vezetőképzésről szóló 25/2017.(X.18.) EMMI rendelet szerint vezetőképzés teljesítésére válik kötelezetté.

A munkáltató feladata a továbbképzési terv készítése. A továbbképzés terv tartalmi elemeit a 9/2000 (VIII.4.) SZCSM rendelet 15.§ (2) bekezdése határozza meg. Az intézmény egyéni nyilvántartó lapot is vezet, amelyen személyenként van felvezetve egy-egy dolgozó továbbképzésének adatai.

2016.január 1-jétől a pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992.évi XXXII. törvény köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról szóló, 326/2013. (VIII.30.) Korm.rendelet hatálya kiterjed a bölcsődében foglalkoztatott, felsőfokú végzettséggel rendelkező kisgyermeknevelőkre is. A bölcsődei pedagógus munkakörök az egyes gyermekvédelmi és köznevelési tárgyú kormányrendeletek módosításáról szóló 418/2015. (XII.23.) Kormányrendelettel kerültek be a 257/2000. (XII.26.) Kormányrendelet 2/a számú mellékletébe. Ezen jogszabály rendelkezik a minősítési eljárási kötelezettségről is.

Igyekszünk minden lehetőséget kihasználni, hogy a dolgozók szakmai továbbképzéseken vegyenek részt. Lehetőséget adunk továbbtanulásra, szakmai fejlődésre. Bölcsődénk dolgozói kapcsolatban állnak más bölcsődékkal tapasztalatcsere céljából.

Minden évben április 21-ei nevelés nélküli munkanapot a dolgozók szakmai fejlesztésére használjuk fel.

5. TÁRGYI FELTÉTELEK

A bölcsőde Ibrány centrumában nyugodt, csendes környezetben helyezkedik el. Az épület akadálymentesített, így lehetővé teszi a mozgáskorlátozottak számára is a megközelítést.

A bölcsőde 3 nevelési egységből és az azt kiszolgáló helyiségekből áll.

5.1.A bölcsőde helyiségei

Csoportszobák: A csoportszoba közvetlenül az átadó és a gyermekek által használt vizesblokk mellett helyezkedik el. Berendezése megfelel a 15/1998 (IV.30.) NM rendelet 11. számú mellékletében megfogalmazott elvárásoknak. A gyermekbútorok a csoportszobában a gyermekek életkorának megfelelőek. A bútorok nyitott polcain elhelyezkedő játékok a gyermekek számára elérhető magasságban találhatók, önállóan választhatnak közülük (pl. autók, építőjátékok, logikai játékok, kirakók, babák, szerepjátékok eszközei, babakonyhai játékok). A polcok mellett van hely a nagymozgást segítő játékok számára is. Ezek biztonságosak, segítik mozgásfejlődésüket, fejlesztő hatásúak. A székek és az asztalok mérete lehetővé teszi a gyermekek önálló étkezését és megfelelő testtartásban való ülését; s az alkotó tevékenységekhez is alkalmasak. A délutáni pihentető alvást korosztályukhoz méretezett, légáteresztő, jól tisztítható és fertőtleníthető, könnyen mozgatható, biztonságos, alacsony ágyak szolgálják. Csecsemők számára állítható magasságú rácsos kiságy biztosított. Bölcsődénk biztosítja a gyermekek számára az ágyneműt, melyet rendszeresen mosunk.

Gyermeköltözők (átadók): A gyermekek megérkezésekor használandó tér, felszerelése a gyermekek öltözködési igényeihez igazodik, megfelelő cipő- és ruhatárolóval rendelkezik. A gyermekek váltóruhája jellel ellátott szekrényekben helyezhetők el. Pelenkázó asztal, gyermekpad is található. A szülők számára falújság, ahol megtekinthetők a gyermekek munkái és olvashatóak a bölcsődét érintő fontosabb információk.

Gyerme mosdók: Kapcsolódnak a gyermeköltözőkhöz, valamint a csoportszobákhoz. A gyermekek gondozását és önállósodását segítő berendezési tárgyak és eszközök (törülköző-és fésűtartó, gyermek

wc és mosdó) a gyermekek méretéhez és fejlettségéhez igazodnak. A gyermekméretű eszközök lehetőséget adnak az önálló tevékenységhez, a helyes szokások elsajátításához.

Közösségi tér: Intézményünk a TOP-1.4.1-15-2016-00085 pályázat keretén belül a belső udvart fedett közösségi térré alakította. Az így elkészült helyiség rossz idő esetén is alkalmassá tette bölcsődénket, hogy családi rendezvényeket, eseményeket szervezzünk.

Játzókert: A játszókert elsődleges funkciója a gyermekek szabad levegőn történő játékához szükséges mozgástér biztosítása. Az udvaron található nagymozgást, egyensúlyozást segítő játékok (mászóka, libikóka, csúszda), homokozók, vonat, pihenésre, alkotótevékenységhez, étkezéshez is alkalmas műanyag piknikasztalok és székek.

Intézményünk tárgyi feltételeit igyekeztünk a szakmai követelményeknek megfelelően kialakítani. A gyermekek életkorának, fejlettségének megfelelő bútorzattal, gondozási eszközökkel, korszerű játékokkal rendelkezünk. A szabad mozgást, játékot lehetővé tevő, biztonságos környezetben neveljük a gyermekeket.

5.2. A bölcsőde egyéb helyiségei

Vezetői iroda: Az iroda a szülők által könnyen megközelíthető, az intézmény szélső részén helyezkedik el. A helyiség alkalmas a bölcsődevezető adminisztrációs tevékenységeinek ellátására. Jól felszerelt, vezetékes telefon és internetes kapcsolat biztosítja a szülőkkel, illetve más intézményekkel a kapcsolattartást.

Mosó-vasaló helyiség, takarítószer-raktár: Nagysága, felszerelése a bölcsődei férőhelyek számától és a feladat nagyságától függő, lényeges, hogy a szennyes ruha és tiszta ruha kezelése térben vagy időben elkülönítetten történik.

Melegítő konyha: A 3 éven aluli gyermekek ételmezésével kapcsolatos táplálkozástudományi és higiénés szabályok alapján tudjuk biztosítani az étkezést. Az épület adottságai a konyha üzemeltetését nem teszik lehetővé, így melegítő konyha kialakítására került sor.

Mosléktárolót a helyiségnek közvetlen külső kijárat van biztosítva, 2,20 m magasan mosható fallal van ellátva.

A szeméttároló konténert a bölcsőde épületén kívül, a játszóudvartól elkülönítetten, tehergépkocsival megközelíthető helyen fekszik.

Mozgáskorlátozott WC: Az intézményben mozgáskorlátozott WC kialakítására került sor, mely a szülők számára is rendelkezésére áll.

5.3. A dolgozók szociális helyiségei

Teakonyha: A dolgozók számára jól felszerelt teakonyha áll rendelkezésre, ahol a gyermekektől elszeparáltan tudnak étkezni, felfrissülni.

Öltöző; Mosdó- zuhanyozó-WC: Az intézmény kialakítása lehetővé teszi a kisgyermeknevelők számára a kulturált munkavégzést. Az öltöző jól felszerelt, a szükséges bútorokkal ellátott, valamint szakszerűen kialakított mosdó és mellékhelyiség áll a rendelkezésükre.

6. SZEMÉLYI FELTÉTELEK

A minimum személyi feltételek a **15/1998.(IV.30.) N.M. rendelet 1. számú mellékletében** meghatározottak szerint lett kialakítva:

1 fő intézményvezető

6 fő kisgyermeknevelő

1 fő bölcsőde orvos (megbízási jogviszonyban) havi 4 óra/csoport

2 fő bölcsődei dajka

A bölcsődében az étkeztetést külső partner biztosítja, a konyhai személyzetet a konyha alkalmazza.

A szakdolgozók a 8/2000 (VIII.4.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást végző személyek adatainak működési nyilvántartásba vételéről és a 9/2000. (VIII.4.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról alapján kell az alkalmazottaknak pontszerzési kötelezettségüknek eleget tenni.

Minden kisgyermeknevelő szakképzett, az önképzés támogatását fontosnak tartjuk, hogy minél magasabban kvalifikált kisgyermeknevelők neveljék-gondozzák a ránk bízott gyermekeket.

A munkatársak felelősségét, feladatát a munkaköri leírások tartalmazzák. Járványidőszakban a munkaköréhez tartozó feladatokat, előírásokat fokozottan betartja és együttműködik a munkatársaival. Helyettesítésük – a kisgyermeknevelő betegsége vagy egyéb váratlan esemény bekövetkezése esetén a helyettesítést, a csoportjában a másik kisgyermeknevelő biztosítja.

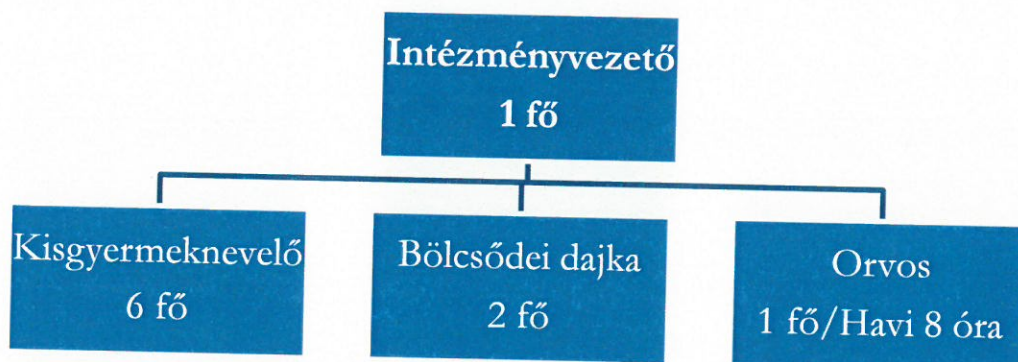
Minden munkatársunk rendelkezik – a munkaköri, szakmai, illetve személyi higiénés alkalmassági orvosi vizsgálatról és véleményezésről szóló 33/1998. (VI.24.) NM rendelet 2. számú melléklet szerinti – érvényes egészségügyi nyilatkozattal.

Az Intézményvezető és a kisgyermeknevelők felelősek a nyújtott szolgáltatások színvonalas működéséért, fejlesztéséért, a gazdálkodásért, a jogszabályok, helyi rendeletek által hatáskörébe utalt feladatok ellátásáért, a munkahelyi és etikai normák, a hatályos jogszabályok betartásáért, intézkedéseikért. A team munka hatékonysága érdekében rendszeresen megbeszéléseket tartanak,

munkájukban kiemelt hangsúlyt fordítanak arra, hogy feladataikat összehangolva végezzék. Figyelemmel kísérik a gyermekek és a szülők igényeit, megszervezik a hatékony szolgáltatást, megfelelő szükséglet esetén jelzéssel élnek a fenntartó felé új szolgáltatások beindítása érdekében.

SZERVEZETI ÁBRA

Eperkert Bölcsőde-Ibrány

Az Eperkert Bölcsőde-Ibrány vezetője az intézményvezető. Az intézményben történő szakmai munkát 6 fő kisgyermeknevelő végzi, az intézményvezető irányításával. Az intézményben 1 fő orvos havi 8 órában, valamint 2 fő bölcsődei dajka napi 8 órában látja el feladatait.

A belső kapcsolattartás rendje

Az Intézmény belső szervezeti egységei a tevékenységük során együttműködésre kötelezettek, a feladatkörükbe tartozó, de más szervezeti egységek feladatkörét is érintő ügyekben az érdekeltek egyeztetve kötelesek eljárni. Az egyeztetésért a szervezeti egység vezetője a felelős, akinek a feladat elvégzése munkaköri kötelezettségét képezi.

Az Intézmény egészét érintő és kiemelkedő jelentőséggel bíró vagy az egész Intézmény szakmai gyakorlatát érintő és állásfoglalást igénylő kérdésekben a szervezeti egységek vezetői kezdeményezhetik az értekezlet megtartását.

Az adott szervezeti egység egészét érintő kérdésekben folytatott megbeszélésekről, konzultációkról az ügyintézésért felelő személynek tájékoztatnia kell a közvetlen felettesét.

Térítési díj

A bölcsőde fenntartója költségvetési támogatásban részesül, az igénybe vevői nyilvántartásban történő adatszolgáltatási kötelezettség így szolgáltatásunkra is vonatkozik.

Bölcsőde esetében az intézményvezető megállapítja a bölcsődei ellátás keretében biztosított gyermekétkeztetésre vonatkozó személyi térítési díjat, valamint emellett – a fenntartó döntésétől függően – a bölcsődei ellátás keretében nyújtott gondozásra is megállapíthat személyi térítési díjat.

A bölcsődei gyermekétkeztetés személyi térítési díját, valamint a gondozásra fizetendő térítési díjat a mindenkor hatályos térítési díj szabályzat melléklete tartalmazza.

A bölcsődében a gyermekétkeztetés szabályait kell alkalmazni. A gyermekétkeztetés intézményi térítési díjának az alapja az élelmezés nyersanyagköltségének egy ellátottra jutó napi összege. A gondozásra számított intézményi térítési díj az élelmezés nyersanyagköltségével csökkentett szolgáltatási önköltség és a normatív állami hozzájárulás összegének különbözete. Az élelmezés nyersanyagköltségének meghatározásakor az általános forgalmi adóval növelt összeget kell figyelembe venni. Ha a bölcsődében a gondozásért nem kerül térítési díj megállapításra, az intézményi térítési díj összege nulla. A bölcsődei gondozás személyi térítési díját akkor is teljes hónapra kell megállapítani, ha a gyermek az ellátást a hónap nem minden napján veszi igénybe. A bölcsőde alapellátáson túli szolgáltatásaiért legfeljebb a szolgáltatás önköltségét meg nem haladó mértékű térítés kérhető.

1997.évi XXXI. törvény 21/B. § (1.a) Az intézményi étkeztetést ingyenesen kell biztosítani a bölcsődében nyújtott bölcsődei ellátásban részesülő gyermek számára, ha:

- rendszeres gyermekvédelmi támogatásban, kedvezményben részesül,
- tartósan beteg vagy fogyatékos, vagy olyan családban él, amelyben tartósan beteg vagy fogyatékos gyereket nevelnek,
- olyan családban él, amelyben három vagy több gyereket nevelnek,
- olyan családban él, amelyben a szülő nyilatkozata alapján az 1 főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval és társadalmi járulékkal csökkentett összegének 130 %-át vagy
- nevelésbe vették.

A személyi térítési díjról szóló részletes tájékoztatást a Térítési Szabályzat tartalmazza.

A szülő vállalja, hogy az étkezési/gondozási díj összegét havonta utólag készpénzben, az intézményvezető által kiállított számla ellenében minden hónap 10. napjáig egy összegben befizeti 4484 Ibrány, Dobó István u. 48. cím alatt.

Kötelező jelentési kötelezettség A Magyar Államkincstár tevadmin- Kenyési rendszer online felületén

Naponta kell jelenteni

Az igénybe vevői nyilvántartásban (TAJ szám alapján) történő adatszolgáltatási kötelezettség a mi bölcsődénkre is kiterjed, mert a működéséhez költségvetési támogatást igénylünk. A nyilvántartást a

szolgáltatások finanszírozásának ellenőrzése és a párhuzamos ellátások kiszűrése érdekében hozták létre, mely tartalmazza az adott napon, az adott szolgáltatást igénybe vevők személyes adatait. A jelentés elmulasztása esetén a vonatkozó gondozási napok után nem számolható el költségvetési támogatás.

Évente két alkalommal be kell jelenteni:

- a szolgáltatásban ellátott sajátos nevelési igényű gyermekek számát
- az adott időpontban az üres férőhelyek számát
- az intézményi térítési díj összegét.

A bölcsőde fenntartója a jogszabályban rögzítetteknek megfelelően köteles a Központi Statisztikai Hivatal által kiküldött éves jelentési – kérdőív – kötelezettségnek eleget tenni, amennyiben ezt elmulasztja a Központi Statisztikai Hivatal bírságot szabhat ki.

7. A BÖLCSŐDEI NEVELÉS-GONDOZÁS CÉLJA:

A gyermek érzelmi kötődése útján ismeri meg a környező világot, éppen ezért fontosnak tartjuk az érzelmi biztonság nyújtását. Ez feltétele annak, hogy érdeklődjön az őt körülvevő világ iránt, fogékony legyen az új ismeretek bemutatására. Azt valljuk, hogy csak nyugodt, derűs, szeretetteljes, légkörben felnövekvő gyermekekből válnak boldog, kiegyensúlyozott, a világra nyitott, önállóan gondolkodni tudó emberek. A kisgyermek ebben az életszakaszában a legsérülékenyebb testileg, lelkileg egyaránt, erősen függ a felnőttektől, ezért a gondozónő személyisége meghatározó. A bölcsődei élet kiemelten fontos tevékenysége a gyermeki játéktevékenység megszervezése, mivel ez valamennyi fejlődési területre nagy hatással van. Ez a gyermek életkori sajátossága is, mindenben a játékosságot keresi, játszva tanul ismereteket, helyzeteket stb.

A családban nevelkedő kisgyermek számára a családi nevelést segítve, napközbeni ellátás keretében a gyermek fizikai- és érzelmi biztonságának és jóllétének megteremtésével, feltétel nélküli szeretettel és elfogadással, a gyermek nemzeti / etnikai hovatartozásának tiszteletben tartásával, identitásának erősítésével kompetenciájának figyelembevételével, tapasztalatszerzési lehetőség biztosításával, viselkedési minták nyújtásával elősegíteni a harmonikus fejlődést. A hátrányos helyzetű, a szegény és a periférián élő családok gyermekei esetében a hátrányoknak és következményeiknek enyhítésére törekvés, szükség esetén más intézményekkel, szervezetekkel, szakemberekkel együttműködve. A valamilyen kisebbséghez tartozó gyermekek esetében fontos a nemzeti / etnikai hovatartozás tiszteletben tartása, az identitástudat kialakulásának segítése. A csoportban gondozható, nevelhető sajátos nevelési igényű gyermekek esetében pedig, minél fiatalabb életkortól kezdve a gondozásba ágyazott fejlesztés formájában segíteni a rehabilitációt és a rehabilitációt. Mindezek segítik az egyenlő esélyekhez jutást, a társadalmi beilleszkedést.

8. A BÖLCSŐDEI NEVELÉS-GONDOZÁS ALAPELVEI

A bölcsődei gondozás - nevelés alapelvei, a gondozási és nevelési feladatokon keresztül valósulnak meg, amelyek az egészséges testi fejlődés, az érzelmi és szocializációs fejlődés, a megismerési folyamatos fejlődésére kell, hogy irányuljanak.

1. A család rendszerszemléletű megközelítése

Nevelésünk kiindulópontja nem csak a gyermekek, hanem a családok megismerése is. Az interakciós mintákat a kisgyermek visszatükrözi, ezáltal képet kaphatunk a család erősségeiről és gyengeségeiről. A család erősségeinek megismerésével és hangsúlyozásával hozzájárulhatunk a család életminőségének javulásához. Ehhez az első jó alkalom a kisgyermeknevelők részére a családlátogatás, ahol nem csak a gyermekről érdeklődünk, hanem a család „működését”, a családtagok szerepét és egymáshoz való viszonyát is megfigyeljük. Ezután a beszoktatás időszaka alatt, a napi találkozások során, az egyéni és a szülőcsoportos beszélgetések alkalmával tudunk információt gyűjteni, tanácsot adni, ha probléma van és közösen megoldást találni.

2. A koragyermekkori intervenció szemlélet befogadása

A koragyermekkori intervenció magában foglal minden olyan tevékenységet, amely a kisgyermek sajátos szükségleteinek meghatározását és figyelembevételét szolgálja. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató funkcióját tekintve alkalmas színtér a koragyermekkori intervenció szemléletének alkalmazására. Ennek értelmében a kisgyermeknevelő feladata az esetlegesen felmerülő fejlődésbeli lemaradások, megtorpanások felismerése és jelzése. A gyermekekkel együtt eltöltött idő alatti célzott megfigyeléseink és annak dokumentálása alapján feltárjuk az életkori sajátosságoktól való eltérést, és a szülővel történő egyéni beszélgetés során próbáljuk először kideríteni az okokat. Ha olyan jellegű a probléma, akkor a szülőknél javasoljuk, hogy kérjenek erre irányuló segítséget szakembertől.

3. A családi nevelés elsődlegességének tisztelete

A kisgyermek nevelése a család joga és kötelessége. A bölcsődénk kiegészítő szerepet vállalva segíti a gyermekek megfelelő testi-, lelki fejlődését. A nevelést a család értékeinek, hagyományainak, szokásainak tiszteletben tartásával, de a hiányosságokat kompenzálva, korrigálva, a családi nevelést támogatva végzi. Fontosnak tartjuk a családdal való jó együttműködést, a folyamatos információcserét. A szülővel való találkozásra többféle lehetőséget biztosítunk, amikor is megismerhetjük egymás nevelési elveit, és a jó gyakorlatok egyeztetésével törekszünk a gyermekek személyiségének megfelelő irányba való fejlesztésére. Bármikor betekinthetnek a bölcsődei csoportok életébe, szülői

értekezleteken tájékoztatást kaphatnak, szülőcsoportos beszélgetések alkalmával sok jó ötlettel gazdagodhatnak, amelyeket a kisgyermekük nevelésében tudnak alkalmazni, meghallgatjuk véleményüket.

4. A kisgyermeki személyiség tisztelete

A kisgyermek egyedi, megismételhetetlen, mással nem helyettesíthető individuum, egyéni szükségletekkel rendelkező, fejlődő személyiség. Különleges védelem, bánásmód illeti meg. A nevelés során a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására törekszünk (test-, lelki-, érzelmi- és erkölcsi fejlődés) az emberi, gyermeki jogok és az alapvető szabadságjogok tiszteletben tartásával. Ezeket a jogokat tartalmazza a megállapodásunk, a házirendünk, a szakmai programunk, melyeket érvényesítünk szakmai munkánk során. Figyelembe vesszük etnikai-, kulturális-, vallási-, nemi-, fizikai-, és mentális képességbeli különbségeiket és ezeket elfogadjuk, elfogadtatjuk egymással szemben is.

5. A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe

A bölcsődés korosztály számára életkori sajátosságaiból adódóan meghatározó a kisgyermeknevelők szerepe, akik személyiségükön keresztül hatnak a kisgyermekre és a családra. A feladatok színvonalas megvalósításához fontos, hogy megfelelő szakmai kompetenciával és identitással, kellő önismerettel, valamint magas szintű társas készségekkel rendelkezzenek. Ebből adódóan a kisgyermeknevelők felelősek a szakmai tudása szinten tartásáért, gyarapításáért, szakmai kompetenciái fejlesztéséért.

6. A biztonság és a stabilitás megteremtése

A kisgyermek egyéni igényeitől függő bölcsődei beszoktatásra, adaptációs időszakra úgy tekintünk, mint a kisgyermek elveszett biztonságának újrateremtésére. Ezért fontos, hogy fizikai-és érzelmi biztonságot nyújtsunk a számukra. A gyermek személyi- és tárgyi környezetének állandósága („saját kisgyermeknevelő”-rendszer, felmenőrendszer, csoport- és helyállandóság) növeli az érzelmi biztonságot, alapul szolgál a tájékozódáshoz, a jó szokások kialakulásához. A gyermekeknek a bölcsődei beszoktatási időszak alatt új környezetet, új személyeket kell megszokniuk, ahol majd biztonságban szeretnék érezni magukat. Ezt segítjük azzal, hogy a gyermekek a bölcsődébe való bekerüléstől az óvodába való átkerülésig ugyanahhoz a kisgyermeknevelőhöz tartoznak. Étkezéskor saját helyük van, mindig ugyanabban a sorrendben terítünk nekik. Ugyanebben a sorrendben visszük őket a fürdőszobai gondozásra. Alváskor is ugyanazon a helyen van az ágyuk.

A napirend folyamatosságából, az egyes mozzanatok egymásra épüléséből fakadó ismétlődések tájékozódási lehetőséget, stabilitást, kiszámíthatóságot eredményeznek a bölcsődénk napi eseményeinek sorában, ezzel is növelik a gyermekek biztonságérzetét. A biztonság nyújtása természetesen magában foglalja a fizikai és a pszichikai erőszak minden formájától való védelmet is.

7. Fokozatosság megvalósítása

A fokozatosságnak a bölcsődei nevelés minden területét érintő bármely változás esetén érvényesülnie kell. A kisgyermek új helyzetekhez való fokozatos hozzászoktatása segíti alkalmazkodását, a változások elfogadását, az új dolgok, helyzetek megismerését, a szokások kialakulását. A fokozatosság már a beszoktatás első pillanatától kezdve jelen van, mert a bölcsődében töltött időt csak fokozatosan növeljük, és a gondozási feladatokat is egyre növekvő mértékben vesszük át a szülőtől. Új szokások kialakításánál apró lépésekben haladunk. A világ megismertetése során egymásra épülnek és fokozatosan bővülnek az ismeretek.

8. Egyéni bánásmód érvényesítése

A gyermekek fejlődéséhez alapvető feltétel a kisgyermeknevelők elfogadó, empátikus, hiteles nevelői magatartása. A kisgyermeknevelőknek figyelembe kell venniük a gyermekek spontánérésének, egyéni fejlődésének ütemét, a pillanatnyi fizikai- és pszichés állapotát, kompetenciáját, nemzetiségi/etnikai, kulturális és vallási hovatartozását. A fejlődés ütemét mindig magához a gyermekhez viszonyítva kell megítélni. Minden új fejlődési állomásnak kiindulópontja kell legyen maga a gyermek. Ezért fontos, hogy a bölcsődébe járó kisgyermek mindegyike egyéni szükségleteihez igazodó mértékben részesüljön érzelmi biztonságot nyújtó gondoskodásban és támogatásban.

9. Gondozási helyzetek kiemelt jelentősége

A gondozási helyzetek a kisgyermeknevelők és a gyermekek interakciójának bensőséges, intim helyzetei. A gondozási helyzetek megvalósulása során a nevelésnek és a gondozásnak elválaszthatatlan egységet kell alkotnia. A gondozás minden helyzetében nevelés folyik, a nevelés helyzetei, lehetőségei nem korlátozódhatnak a gondozási helyzetekre. A fiziológiás szükségletek kielégítése megteremti a magasabb rendű szükségletek kielégítésének feltételeit. A professzionális gondozás követelmény a kisgyermeknevelő részéről, hiszen hozzájárul a személyes kapcsolatok pozitív alakulásához és a nevelési feladatok megvalósulásának egyik kiemelt színtere. A technikai feltételek lehetővé teszik a gyermekek minél nagyobb önállóságra való törekvését pl. megfelelő magasságú vécék, mosdók, de a legkisebbek számára biztosított a dobogó használata, az étkezésnél megfelelő magasságú asztalok és székek az önálló étkezéshez. A kisgyermeknevelők elegendő idő biztosításával, kivárással járulnak hozzá ezen törekvésekhez.

10. A gyermeki kompetenciakésztetés támogatása

A korai életévben alapozódnak meg a kognitív-, érzelmi-, és társas kompetenciák, ezért támogatásuk kiemelt jelentőséggel bír a bölcsődei nevelésben. Biztosítani kell annak a lehetőségét, hogy a kisgyermek a játékon, a gondozási helyzeteken és egyéb tevékenységeken keresztül ismeretekhez,

élményekhez, tapasztalatokhoz jusson, átélhesse a spontán tanulás örömét, megerősödjön benne a világ megismerésének vágya. Kíváncsiságának fenntartásával, pozitív visszajelzések biztosításával segíteni kell önálló kezdeményezéseit, megteremtve ezáltal az egész életen át tartó tanulás igényének, folyamatának biztos alapjait.

Kiemelt szakmai feladat

Környezeti nevelés

A bölcsődés gyermek számára is ösztönző erő a természet, amelynek a gyermeki személyiség fejlődésére rendkívül nagy hatása van. A természeti környezet kifogyhatatlan tárháza a játéknak, alkotásnak, az ezekhez kapcsolódó ismeretszerzésnek. Csak az egészen fiatal korban elkezdett környezeti nevelés lehet biztosíték arra, hogy a gyermekben pozitív viszonyulás alakuljon ki a környezet, az élőlények iránt. A bölcsődés gyermeket a természetből elsősorban az állatok érdeklik, érdeklődve figyelik azokat, utánozzák hangjukat, mozgásukat, testi közelségbe is szívesen kerülnek velük pl. bátran megfognak rovarokat, férgeket. A növények élőlényként való elfogadása a bölcsődés korú gyermek számára még nem egyszerű, de egy csírázó mag, egy rügyező ág megfigyelése felkelti érdeklődésüket, ismereteket szerezhetnek az évszakok szerint változó természetről. A természeti jelenségek megfigyelése is érdekes tapasztalatot jelenthet. Az élettelen környezettel a gyermekek kapcsolata sokrétű. A föld, a víz, a levegő természetes módon jelen van életünkben. A rögös föld, a száraz és vizes homok tapintása, markolászása, a kavicsok gyűjtögetése lehetőséget ad a környezet megismerésére. Az így megszerzett ismeretekre lehet alapozni a későbbi környezeti nevelést.

Gyakorlatban:

- A bölcsőde udvarán madarak, rovarok, csigák megfigyelése (külső tulajdonságok, mozgás, hang), a bölcsőde kerítésén túl sétáltatott kutya megfigyelése, fajták sokféleségének megfigyelése.
- Képeken a szabadban látott állatok keresése, hangjuk utánzása.
- Képeskönyv nézegetése közben énekek, mondókák az állatokhoz kapcsolódva.
- Állatbábokkal tevékenység közben a tapasztalatok felidézése, hangutánzás.
- Ismerkedés a háziállatokkal, vadállatokkal képekről.
- Virágok gyűjtése, azokkal csoportszoba díszítése.
- Zöldségekkel, gyümölcsökkel ismerkedés (szín, forma, nagyság, íz, illat)
- Virágok, levelek préselése, ragasztása.
- Kavicsok, termések gyűjtögetése, megfigyelése.
- Homokkal, vízzel tevékenykedés, ismerkedés tulajdonságaikkal, kölcsönhatásaikkal.

- Időjárás megfigyelése (szél, csapadék különböző formái, napsütés, zivatar)

Az ismeretek bővítését gyakorlati szinten a szobai – és az udvari játék tevékenységeinek ideje biztosítja. A gyermekekkel foglalkozó szakembernek nagy felelőssége van abban, hogy ki tudja-e alakítani, meg tudja-e alapozni a gyermekben a környezetért érzett felelősségtudatot. Az állatok és a természet megszerettetése az alapja a későbbi környezetbarát viselkedésnek.

9. A BÖLCSŐDEI NEVELÉS-GONDOZÁS FELADATAI

A bölcsődei nevelés-gondozás feladata a családban nevelkedő kisgyermek napközbeni ellátásának és esetlegesen kiegészítő szolgáltatásoknak biztosításával 20 hetes-3 éves egészséges és a 20 hetes-6 éves sajátos nevelésű igényű gyermek testi- és pszichés szükségleteinek kielégítése, az optimális fejlődés elősegítése. A hátrányos helyzetű gyermekek esetében a hátrányok és következményeik enyhítésére törekvés. A sajátos nevelési igényű gyermekek habilitációjának és rehabilitációjának segítése a gondozás, nevelés, az egyéni és a csoportos foglalkozások keretében, a gyógypedagógus irányítása alapján.

1. Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása

- a harmonikus testi és lelki fejlődéshez szükséges egészséges és biztonságos környezet megteremtése, a fejlődés támogatása
- a primer szükségletek egyéni igények szerinti kielégítése,
- egészségvédelem, egészségnevelés, a környezethez való alkalmazkodás és az alapvető kultúrhigiénés szokások kialakulásának segítése (a testi-lelki harmónia kialakulását és megőrzését segítő napirend – ezen belül: étkezés, mosakodás, öltözködés, alvás, szobatisztaságra nevelés, pihenés, levegőzés, játék, mozgás),
- szükség esetén speciális szakember bevonásával prevenció és korrekció feladatok ellátása.

2. Az érzelmi fejlődés és a szocializáció segítése

Feladatunk:

- derűs légkör biztosítása, a bölcsődébe kerüléssel járó nehézségek lehetőség szerinti megelőzése, ill. csökkentése, a gyermekek segítése az esetlegesen átélt nehézségeik feldolgozásában,
- a kisgyermeknevelő-gyermek között szeretetteljes, érzelmi biztonságot jelentő kapcsolat kialakulásának segítése,
- az egyéni szükségletek kielégítése a csoportban élés helyzetében, az én-tudat egészséges fejlődésének segítése,

- a bizalmon és elfogadáson alapuló társas kapcsolatok alakulásának, az együttélés szabályai elfogadásának, a másik iránti nyitottság, empátia és tolerancia fejlődésének segítése,
- lehetőségteremtés a kisgyermeknevelővel és/vagy a társakkal közös élmények szerzésére az érvényesítés és a tolerancia egyensúlyának irányába befolyásolva a gyermek fejlődését,
- a kommunikatív képességek fejlődésének segítése a kommunikációs kedv felébresztésével és fenntartásával (meghallgatás, figyelem, kérdések megválaszolása),
- a nehezen szocializálható, lassabban fejlődő, érzékszervi és/vagy mozgássérült, a sajátos nevelési igényű, a hátrányos helyzetű, az elhanyagolt gyermekek nevelése-gondozása speciális többlet-törődéssel, szükség esetén más szakemberek bevonásával.

3. A megismerési folyamatok fejlődésének segítése

- az érdeklődés kialakulásának, fennmaradásának, erősödésének, az érdeklődési kör bővülésének segítése,
- a gyermek életkorának, érdeklődésének megfelelő tevékenységek lehetőségének biztosítása,
- a gyermek igényeihez igazodó közös tevékenység során élmények, viselkedési és helyzetmegoldási minták nyújtása,
- az önálló aktivitás és a kreativitás támogatása,
- az önálló véleményalkotásra, a döntésre, a választásra való képessé válás segítése,
- ismeretnyújtás, a tájékozódásnak, a tapasztalatok és élmények feldolgozásának segítése,
- a gyermek tevékenységének támogató-bátorító odafigyeléssel kísérése, megerősítése, az önkifejezés lehetőségeinek megteremtése az egyes helyzetekben.

10. A BÖLCSŐDEI ÉLET MEGSZERVEZÉSÉNEK ELVEI

A családok támogatásának módszerei, lehetőségei

Szakmai programunk egyik legfontosabb feladatának tekintjük a családokkal történő együttműködést, a családok támogatását.

A családi és a bölcsődei nevelés közötti összhang, a szülők és a kisgyermeknevelők között kialakult bizalom, együttműködés elősegíti a gyermekek egészséges testi-, lelki-, és szociális fejlődését. Mindenkor nyitottak vagyunk a kisgyermekes családok számára. A szülők a bölcsődébe való jelentkezéskor széleskörű tájékoztatást kapnak a bölcsődei életéről, a szokásokról, szabályokról, a családlátogatás jelentőségéről, a beszoktatás módjáról. Megtekinthetik a gyermekek által használt

helyiségeket, a játszóudvart. Fontos számunkra a szülők bizalma, hiszen legfőltettebb kincseiket bízzák ránk, ezért törekszünk az együttműködő, jó kapcsolat kialakítására a családokkal.

A szülő és a bölcsőde folyamatosan, kölcsönösen tájékoztatják egymást a gyermek fejlődéséről, ez alapvető fontosságú a személyre szóló bölcsődei nevelés-gondozás kialakításában, és a családokat is segíti gyermekük nevelésében. A tájékoztatás mindig őszinte, hiteles, személyes hangvétellű, etikai szempontból megfelelő, az érintettek személyiségi jogait tiszteletben tartó.

A kapcsolattartásnak, tájékoztatásnak több formája van. Mivel mindegyik más-más szerepet tölt be, a cél minél többet alkalmazni közülük:

1. Családlátogatás

A családlátogatás célja: a családdal való kapcsolatfelvétel, a gyermeknek és a szülőknek otthoni környezetben való megismerése, melyre lehetőség szerint a beszoktatás megkezdése előtt kerül sor, a szülővel előre egyeztetett napon, illetve időpontban. A családi élet az emberek intim szférájához tartozik, ezért a családlátogatás lehetőségének ajánlásakor, az időpont megválasztásakor, a családlátogatás alatt és után a család kívánságait mindenekfelett tiszteletben kell tartani (a családlátogatás előli elzárkózást is).

A látogatás időpontját a délutáni órákra időzítjük, hogy a gyermek ébrenléti idejében menjünk. Itt lehetőség nyílik egy kötetlen, családi hangulatú beszélgetésre, ahol a szülők és a gyermek is megismerkedhetnek a kisgyermeknevelőkkel, a bölcsőde működésével, a bölcsődei élet szervezésével, házirenddel, a beszoktatás menetével, illetve a kisgyermeknevelők is megismerkedhetnek a gyermekkel és a szülőkkel a család természetes közegében, valamint az otthoni szokásrenddel, szülők elvárásaival. A látogatásokról a „saját kisgyermeknevelő” feljegyzést ír a gyermek egyéni dokumentációjába.

Szülőcsoportos beszélgetések

A szülőcsoportos beszélgetések tematikus beszélgetések a csoportba járó gyermekek szüleit foglalkoztató aktuális nevelési témákról. A csoportos beszélgetéseket a kisgyermeknevelők vezetik, a szülőkkel kialakított partneri viszonyra építve. Azért szervezzük, hogy ezzel is segítsük az együttnevelés megvalósulását. A beszélgetések célja a családi nevelés segítése, a gyermekek egészséges személyiségfejlődésének, szocializációjának elősegítése. A problémák megosztása, egymás meghallgatása segíti a szülői kompetenciaérzés megtartását. Lehetőség van az egymástól hallott helyzetkezelési módok tovább gondolására, ezáltal a saját viselkedésszereplő bővítésére. A kisgyermeknevelőktől kapott indirekt megerősítések jó irányba befolyásolják a szülők nevelési szokásait. A beszélgetések erősítik a jó kapcsolatot, a partneri együttműködést, a bizalmat.

A csoportos beszélgetés támogató:

- egyszerre több helyről is kaphat szülői segítséget
- lehetővé teszi új viselkedések kipróbálását védett környezetben
- erősíti a személyes kompetenciát
- összetartozás érzését erősíti, nincsenek egyedül problémáikkal
- rájönnek, másnak is vannak ugyanilyen jellegű problémái
- a csoportban megélt tapasztalatok viselkedésváltozásra sarkallnak

A jó szülőcsoportos beszélgetés légkörénél megvalósítjuk:

- a másik ember tiszteletét
- feltétel nélküli elfogadást
- a pozitív érdeklődést, odafordulást
- az aktivitás segítségét
- az empátiás megértést
- a hitet abban, hogy a szülő képes megoldani a gondjait
- az előítélet-mentességre való tudatos törekvést

Szülői értekezletek

Bölcsődénkben a szülők általános és az adott gyermekcsoportra vonatkozó tájékoztatását, valamint a gyermekeket érintő, szülőkkel közösen meghozandó döntések elősegítését szolgálja. Egy nevelési éven belül két alkalommal tervezünk megtartani – a beszoktatások előtt és a nevelési év vége felé – de a gyermekcsoportot érintő különleges helyzetekben rendkívüli értekezlet összehívására is sor kerülhet.

Napi kapcsolattartás

A napi kapcsolattartás célja a rövid, kölcsönös informálás a gyermek érzelmi állapotáról, hangulatáról, az őt érintő napi történésekről, változásokról. Az egyéni igények, kérések megfogalmazására személyesen kerül sor.

Fontosnak tartjuk a kölcsönös tájékoztatást a bölcsődébe érkezéskor és hazaadáskor. Érkezéskor a szülő nyújt információt az előző nap gyermekkel kapcsolatos eseményeiről, a gyermek egészségi állapotáról, a változásokról. Hazaadáskor a kisgyermeknevelő tájékoztatja a szülőket a gyermekről (hangulata, közérzete, társas kapcsolatos, beszéd, játék, mozgás, étkezés, alvás stb.). Arra törekszünk, hogy a szülők megfelelő napi tájékoztatásban részesüljenek gyermekeiket illetően. Az interakciós helyzetekre a pozitív hangvétel a jellemző, de a negatív eseményekről is tényszerű tájékoztatás történik, a szakmai, etikai szabályoknak és időkereteknek megfelelően. A napi beszélgetések formálják a

kapcsolatot, erősítik a bizalmat, lehetővé teszik a gyermek és egymás minél teljesebb megismerését, a nevelés összehangolását.

Egyéni beszélgetések

Az egyéni beszélgetés a gyermek fejlődéséről szóló részletes, kölcsönös tájékozódást vagy a hosszabb megbeszélést igénylő kérdések, nevelési problémák közös átgondolását szolgáló találkozási forma. Kezdeményezhetik a szülők, a kisgyermeknevelők és a bölcsődevezető is. Fontos, hogy az egyéni beszélgetéseknek nyugodt helyet, megfelelő időpontot válasszunk, amikor a szülő és a beszélgetőpartner is ráér. Legyen elég idő arra, hogy meghallgassuk és empátikus hozzáállásunkkal segítsük a szülőt problémái megoldásában.

Családi füzet

A családi füzet egy sajátos kapcsolattartási forma a bölcsőde és a család között, mely csak erre az ellátási formára jellemző. A füzetbe bejegyzett tartalom nem pótolhatja a közvetlen kapcsolatot, de kiegészíti és megerősíti azokat. Hozzájárul a jó kapcsolathoz, a bizalom alakulásához, a családi és bölcsődei nevelés összehangolásához, a gyermekkel kapcsolatos tapasztalatok megosztásához. A családi füzet igényes vezetésével méltó emléket adhatunk át a családoknak a bölcsődei ellátás befejezésekor.

Szervezett programok

A szervezett programok a családok igényeihez igazodó többlet-lehetőségek a családok segítése, a szülői kompetencia növelése és a család és a bölcsőde közötti kapcsolat erősítése érdekében. Több fajtájuk lehet, pl.: előadás, beszélgetés neves szakemberrel a szülőket érdeklő témákról, étel-, könyv-, játékbemutató szaktanácsadással és adott esetben vásárlási lehetőséggel egybekötve, vagy klub-jellegű családi programok ünnepekhez kapcsolódóan vagy alkalomtól függetlenül bizonyos, kiszámítható rendszerességgel (pl. adventi készülődés, nyári strandolás). Ezek a közös élmények, az emberi kapcsolatok és a tapasztalatok, a tájékozottság gyarapításával nagymértékben hozzájárulhatnak a szülői kompetencia fejlődéséhez, a családi nevelésnek és a gyermek fejlődésének segítéséhez.

Indirekt kapcsolattartási formák

Az indirekt tájékoztatási formák jól kiegészítik a direkt kapcsolattartási formákat. Az írásbeli tájékoztatók, hirdetőtábla, honlap, szórólap, közösségi oldalakon való megjelenések lehetőséget adnak az ismeretterjesztésre. Intézményünkben kifüggesztésre került jó látható helyen: a heti étlap, a gyermekjogi képviselő neve/elérhetősége, az Érdekképviselői Fórum tagjainak névsora. A szülő betekinthet a Szakmai Programba és a Szervezeti és Működési Szabályzatba is, amennyiben szeretné.

2. Beszoktatás (adaptáció) – szülővel történő fokozatos beszoktatás

A szülővel történő fokozatos beszoktatás a családdal való együttműködést helyezi előtérbe. Az anya vagy az apa jelenléte biztonságot ad a kisgyermeknek, és megkönnyíti az új környezethez való alkalmazkodását. A kisgyermek és a gondozónő között fokozatosan kialakuló érzelmi kötődés segíti a gyermeket új környezetének elfogadásában, jelentősen megkönnyíti a beilleszkedést a bölcsődei közösségbe, mérsékeli az adaptáció során mutatkozó stresszreakciók (pl. étkezési, alvási nehézségek, nyugtalanság, sírás, tiltakozás, a szülőhöz való fokozott ragaszkodás, a viselkedésben, szokásokban, az önállóság terén jelentkező esetleges változások ... stb.). súlyosságát, időbeni elhúzódását.

3. „Saját kisgyermeknevelő”-rendszer

A kisgyermeknevelő a bölcsődei nevelés szakembere, aki személyiségével, nevelői attitűdjével mintát jelent a családok és a gyermekek számára egyaránt.

A „saját kisgyermeknevelő”-rendszer a biztonság és a stabilitás megteremtésének szabályán alapul. A csoport gyermekeinek egy része (5-6 gyermek) tartozik közvetlenül egy kisgyermeknevelőhöz. A „saját kisgyermeknevelő” szoktatja be a gyermeket a bölcsődébe ő végzi a gyermekkel kapcsolatos nevelési-gondozási feladatokat, és a bölcsődébe járás egész időtartama alatt ő a kisgyermeknevelője (felmenőrendszer). Az ún. ölelkezési időben – az az időszak, amikor mindkét gondozónő a csoportban van – idejét elsősorban a „saját” gyermekei gondozására, nevelésére fordítja.

Ő kíséri figyelemmel a kisgyermek fejlődését, tartja számon az egyes fejlődési állomásokat, vezeti az ehhez kapcsolódó szakmai dokumentációt és felelősséggel tartozik a rábízott gyermekekért.

A „saját kisgyermeknevelő”- rendszerben több figyelem jut minden gyermekre, számon lehet tartani a gyermekek egyéni igényeit, problémáit, szokásait, elsősorban a „saját” kisgyermeknevelő segíti át őket a bölcsődei élet során adódó nehézségeken.

4. Gyermeccsoportok szervezése

A bölcsődei gyermeccsoport létszámát a 15/1998.(IV.30.) NM rendelet 46.§ (1) bekezdése határozza meg.

A sajátos nevelési igényű gyermek bölcsődei csoportban (speciális csoportban vagy integráltan / inkluzívan) történő gondozása, nevelése, fejlesztése 2 egészséges gyermek ellátásához szükséges feltételrendszer biztosításával oldható meg, de természetesen a létszámhatárok a sajátos nevelési igény természetétől is jelentős mértékben függenek.

A bölcsődei ellátás teljes időtartama alatt igyekszünk biztosítani a személyi állandóságot, a „saját” kisgyermeknevelő rendszert.

Életkor szerint homogén és vegyes csoportok egyaránt előfordulnak. Szakmailag támogathatóbb az életkor szerinti homogén csoport: részint azért, mert a gyermekek közötti nagy egyéni különbségek

kezelése még homogén csoportban sem könnyű feladat, részint azért, mert a vegyes korcsoport előnyei (a nagyok húzóerőt jelentenek a kicsiknek, a kicsikkel való együttlét során empátiájuk, toleranciájuk nő) a bölcsődés korban kevésbé érvényesülnek, mint a későbbi életszakaszokban.

A műszakbeosztásokat a helyi adottságokhoz mérten alakítjuk. A gyermekek soha nem maradnak közvetlen felügyelet nélkül, akkor sem, ha a kisgyermeknevelői létszám nem teljes.

5. Napirend

Az életkornak megfelelő napi életritmus kialakítása az egészséges testi és szellemi fejlődés alapfeltétele, ezért a jól szervezett, folyamatos napirendet központi kérdésnek tekintjük. A kisgyermeknevelők a gyermekek életkori sajátosságainak, egyéni igényeinek figyelembevételével tervezik és valósítják meg a napirendet. Arra törekszünk, hogy a családi és a bölcsődei napirend összhangban legyen, harmonikusan kiegészítse egymást.

A jól szervezett, folyamatos és rugalmas napirend a gyermekek igényeinek, szükségleteinek kielégítését, a nyugodt, folyamatos gondozás feltételeit, annak megvalósítását kívánja biztosítani, megteremtve a biztonságérzetet, a kiszámíthatóságot, az aktivitás és az önállósodás lehetőségét. A napirenden belül az egyes kisgyermek igényeit úgy kell kielégíteni, hogy közben a csoport életében is áttekinthető rendszer legyen, a gyermekek tájékozódhassanak a várható eseményekről, kiiktatódjon a felesleges várakozási idő. Ez egyben a csoport belső nyugalma is biztosítja.

A folyamatos gondozáson belül az egymást követő események (tisztálkodás, étkezés, alvás) a gyermek biztonságérzetét, jó közérzetét teremtik meg – s egyben kiiktatják a felesleges várakozási időt. A napirend függ a gyermekcsoport életkori összetételétől, fejlettségétől, szükségleteitől, de befolyásolják azt az évszakok, az időjárás, a csoportlétszám és egyéb tényezők (pl. a bölcsőde nyitása, zárása, stb.) is. Kialakításának további feltételei a személyi állandóság („saját kisgyermeknevelő”-rendszer), a tárgyi feltételek, a jó munkaszervezés, és a bölcsődei dajkával való összehangolt munka.

Igyekszünk úgy dolgozni, hogy minden gyermek esetében és minden tevékenységre vonatkozóan az egész nap során érvényesüljön a folyamatosság. A csoportok napirendjét elhelyezzük a faliújságokon.

11. A BÖLCSŐDEI NEVELÉS-GONDOZÁS FŐBB HELYZETEI

A nevelés-gondozás valamennyi helyzetének célja a gyermek testi-lelki harmóniájának elősegítése, melyhez hozzátartozik a személyi- és tárgyi környezettel való harmónia is, ezért a nevelés-gondozás valamennyi helyzetében lehetőséget kell biztosítani a kisgyermek számára ahhoz, hogy érdeklődésének, pillanatnyi pszichés szükségleteinek megfelelően ismerkedhessen személyi- és tárgyi környezetével úgy, hogy viselkedési mintát és segítséget kapjon optimális és sokoldalú fejlődéséhez és szocializációjához.

A gondozás (testi szükségletek kielégítése) és a játék a bölcsődei élet egyenrangúan fontos helyzetei, melyekben lényeges a gyermek szabad aktivitás iránti igényének és kompetencia érzésének erősítése. A bölcsődei élet legyen élvezetes, részvételre motiváló és kielégítő tanulási élményeket biztosító, társas közegben zajló, interakciót ösztönző. A gyermekek számára biztosítani kell, hogy koruknak és fejlettségüknek megfelelően vegyenek részt az egyes élethelyzetek, tevékenységek előkészítésében. Kiválasztásában, alakításában.

Valamennyi tevékenység, élethelyzet alakításának módszertani alapja a gyermek pozitív önértékelésének erősítése és a különböző faji, kulturális, vallási, nyelvi, nemi valamint fizikai és mentális képességbeli különbségek tiszteletének kialakítása.

1. Gondozás

Belsőleges interakciós helyzet a kisgyermeknevelő és gyermek között, melynek elsődleges célja a gyermek testi szükségleteinek kielégítése.

A személyes és a szociális kompetencia kialakulásának egyik feltétele, hogy a gyermek csecsemőkortól kezdve aktívan vehessen részt a gondozási helyzetekben. Ezért biztosítjuk számára, hogy legyen lehetősége úgy próbálkozni, hogy közben érzi a kisgyermeknevelő figyelmét, biztatását, támogató segítségét. Sikeres próbálkozásait a felnőtt megerősítéssel, dicsérettel jutalmazza (ez növeli az együttműködési kedvet), a sikertelenségért viszont nem jár elmarasztalás. Elvárásaink igazodnak a gyermek életkorához, fejlettségéhez, aktuális állapotához. Ha nincs kedve aktívan közreműködni, rugalmasan alkalmazkodunk állapotához, és a műveleteket (vagy egy részét) elvégezzük helyette. Lényeges az elegendő idő biztosítása, mivel az egyes mozzanatok megtanulása gyakorlást igényel. A felnőttel való kommunikáció érzelmi töltése, a kisgyermeknevelőnek a gyermekről adott jelzései kihatnak az önelfogadásra, a személyiség egészséges alakulására. A gondozás jelentős mértékben befolyásolja a szokáskialakítást és az önállósodást.

A gondozási műveleteket többnyire a gyermek „saját” kisgyermeknevelője végzi. Távolléte esetén a társ kisgyermeknevelő helyettesíti. A gondozásokat úgy szervezzük, hogy minden alkalommal elegendő idő jusson a gyermekek nyugodt, zavartalan ellátásához, a gyermek aktív közreműködéséhez, a helyes szokások gyakorlásához.

1.1. Pelenkázás, bili, WC használat

A szobatisztaság komoly lépés a kisgyermek szociális fejlődésében. Kialakulást nem sürgetjük, tiszteletben tartjuk az egyén érési tempóját. Az első olyan elhatározás, amely során kényelmetlenséget vállal annak érdekében, hogy a felnőttek rendjébe beilleszkedjék.

Az elhatározás alapja, hogy olyan akar lenni, mint a felnőttek. Az ehhez szükséges elhatározásra olyan 2 éves kora körül érik meg, és mindenféle előzetes szoktatás nélkül, 2-3 éves kora között szobatiszta lesz. Fontos, hogy ebben is kezdettől fogva támogassuk, együttműködjünk vele.

Bölcsődénkben vegyes csoportok vannak, minden csoportban van pelenkás és szobatiszta gyermek. A napi pelenkázások üteme rendszeresen történik (illetve szükség szerint) a napirend része. A pelenkázáshoz szükséges dolgokat (pelenka, popsitörölő, kenőcs) szülők biztosítják gyermekeik számára.

1.2. Testápolás

Környezetünk és testünk tisztasága nem csupán elégedettséget és jó érzést ad, hanem betegségek megelőzésében is fontos szerepet játszik. Az alapvető tisztasági szokások kialakítását már kisgyermekkorban el kell kezdeni. A bölcsődébe érkezéskor, a csoportszobába lépést megelőzően a gyermekek a szülők felügyelete mellett mosnak kezet, valamint napközben, minden egyes pelenkacsere, Wc használat után a kisgyermeknevelőkkel. Játék, egyéb tevékenység folyamán is bepiszkolódhat a gyermek keze, így ehhez kapcsolódóan, szükség szerint történik a kézmosás. Fontos feladatunk a helyes technikával végzett kézmosás megtanítása. Arcot akkor mosunk, ha az maszatos. A kézmosást és törölközést személyes példaadással segítjük.

A tükör előtt történő fésülködés nemcsak a mozdulatok gyakorlása, de a testséma kialakulása, a saját test megismerése szempontjából is fontos. Ezért használunk bölcsődénkben nagy, egész alakot mutató tükroket.

Tanítjuk a helyes orrfújást, a zsebkendő higiénikus használatát. Fontosnak tartjuk, hogy a gyermek ruházata tiszta, kényelmes és praktikus, lábbelijük egészséges legyen, tartsa a bokát. A ruházat tegye lehetővé az önálló, szabad mozgást, az önfeledt játékot, segítse elő a szobatisztaság kialakulását. Elegendő időt biztosítunk az önálló öltözésre és vetkőzésre. Minden alkalommal, figyelemmel kísérjük a tevékenységét, így elkerüljük, hogy a ruhát és a cipőt rosszul vegye fel, s ezért elmenjen a kedve az öltöztéstől. Az öltözködéssel az esztétikai érzéket és az igényességet is fejlesztjük.

A testápolással kapcsolatos szokásalakítást következetesen végezzük. Célunk, hogy a gyermekben kialakuljon az igény és szokássá váljon a tisztálkodás, a fésülködés, a rendezett öltözk.

1.3. Étkeztetés

Az egészséges életmódra nevelés szerves része az egészséges táplálkozás. Fontos feladatunk a gyermekek táplálása, az önálló, tiszta étkezés tanítása, a helyes étkezési szokások kialakítása. Célunk, hogy a gyermekek örömmel és jó étvággal fogyasszák el az ételt. A gyermekek koruk és fejlettségük szerint, gondozási sorrendben étkeznek. Mindig tekintetbe vesszük az egyéni tempót, a szükségleteket. Az étkezések azonos időben, kulturált körülmények között, derűs légkörben zajlanak. Az ételt a kisgyermeknevelő, mielőtt odaadja, megkóstolja, néhány szóban ismereteket nyújt az ételről a gyermekek

sámára. A gyermekek játékhelyzetből érkeznek az asztalhoz és a saját helyükre ülnek. A kisgyermeknevelő személyre szólóan, asztalonként terít és tálal. Az étkezők mellett ülve biztosítja a nyugodt, zavartalan étkezést. A helyes étkezési és táplálkozási szokások (pl. alapos rágás, gyümölcs, zöldség fogyasztása) kialakítására nagy hangsúlyt fektetünk. Az új ízeket, az új ételeket fokozatosan vezetjük be. A gyermekeket ösztönözzük, de nem kényszerítjük az étel elfogyasztására. Fontosnak tartjuk az információcserét a szülőkkel a gyermek étkezési szokásairól. Étkezéseknél figyelembe vesszük a gyermeki kompetenciát. Minden gyermek a saját szükségletének megfelelő mennyiséget fogyaszt el a felkínált ételből.

A bölcsődében a gyermekeknek napi négyszeri étkezést biztosítunk Ibrány Város Önkormányzata által működtetett konyhájáról. Az étlap az átadó helyiségben jól látható helyen kifüggesztésre kerül

1.4. Pihenés, alvás biztosítása

A gyermekek akkor játszanak önfeledten, akkor vesznek részt szívesen a gondozásban, ha egyéni igény szerint megfelelő időt és lehetőséget biztosítunk a pihenésre és az alvásukra. Az alváshoz optimális feltételek (átszellőztetett szoba, csend, nyugalom, kényelmes fekhely és ruházat, állandó hely, átmeneti tárgy) szükségesek. Egyéni bánásmóddal, testközelséggel, simogatással segítjük az elalvást. A félrenyelés veszélye miatt nem adunk cumisüvegben folyadékot a fekvő gyermeknek.

2. Játék

A gyermekkor legfontosabb tevékenysége, amely segít a világ megismerésében és befogadásában, elősegíti a testi, az értelmi, az érzelmi és a szociális fejlődését. A kisgyermeknevelő a játék feltételeinek (megfelelő hangulat, hely, idő, eszközök) biztosításával és nevelői magatartásával támogatja az elmélyült, nyugodt játéktevékenységet, a kreativitást. A gyermek igényeitől és a helyzettől függően kezdeményez, szerepet vállal a játékban, annak tartalmát ötleteivel, javaslataival színesíti. Viselkedése, kommunikációja minta a gyermekek számára. Érzelmi biztonság alapján, indirekt módszerekkel törekszünk az értelmi fejlesztésre. A játék ad elsősorban lehetőséget a társas kapcsolatok fejlődésére is. A többi gyermekkel való együttlét örömforrás a kisgyermek számára, a társak viselkedése mintát nyújt, segítve a szociális képességek fejlődését.

2.1. Mondóka, ének

A bölcsődében sokrétű zenei élmény átélésére, tapasztalatszerzésre ad lehetőséget a környezet hangjainak megfigyelése, a kisgyermeknevelő kellemes ének- és beszédhangja, spontán dúdolgatása, ritmusos szövegmondása, a dallam és ritmushangszerek hallgatása, megszólaltatása, a közös éneklés. A gyermek életkori sajátosságaihoz, egyéni fejlettségéhez, érzelmi, hangulati állapotához igazodó, felelősséggel kiválasztott és alkalmazott játékos mondókák, gyermekdalok, népdalok és értékes zeneművek felkeltik a kisgyermek érdeklődését, formálják esztétikai érzékenységét, zenei ízlését, segítik

a hagyományok megismerését és továbbélését. A személyes kapcsolatban, játékhelyzetekben átélt mondókázás, éneklés, zenehallgatás pozitív érzelmeket keltenek, örömelményt, érzelmi biztonságot adnak a kisgyermeknek. Az ismétlődések, a játékos mozdulatok megerősítik a zenei élményt, a zenei emlékezetet. Érzelmi alapon segítik az anyanyelv, a zenei anyanyelv elsajátítását, a személyiség fejlődését, hozzájárulnak a kisgyermek lelki egészségéhez, valamint a csoportban a derűs, barátságos légkör megteremtéséhez. A bölcsődei zenei nevelés eredményes megvalósítása lehetőséget nyújt a gyermek további zenei fejlődésére.

2.2. Vers, mese

A vers, mese nagy hatással van a kisgyermek érzelmi-, értelmi- (ezen belül beszéd, gondolkodás, emlékezet és képzelet) és szociális fejlődésére. A versnek elsősorban a ritmusa, a mesének pedig a tartalma hat az érzelmeken keresztül a személyiségre. A verselés, mesélés, képeskönyv-nézegetés bensőséges kommunikációs helyzet, így a kisgyermek számára alapvető érzelmi biztonság egyszerre feltétel és eredmény. A gyermek ezen helyzetekben olyan tapasztalatokra, ismeretekre tesz szert, amelyeknek megszerzésére más helyzetekben nincs lehetősége. Fejlődik emberismerete, a főhőssel való azonosulás fejleszti empátiáját, gazdagodik szókinccse. A mese segíti az optimista életfilozófia és az önálló véleményalkotás alakulását.

A bölcsődében a népi és az irodalmi műveknek egyaránt helye van.

A helyzetek alakítását, alakulását a gyermekek pillanatnyi érzelmi állapota és ebből fakadó igényei befolyásolják elsősorban.

2.3. Alkotó tevékenységek

Az öröm forrása maga a tevékenység – az érzelmek feldolgozása és kifejezése, az önkifejezés, az alkotás – nem az eredmény.

A kisgyermeknevelő feladata a tárgyi feltételek és elegendő idő biztosítása, az egyes technikák eszközhasználat megmutatása, a gyermek pillanatnyi igényeinek megfelelő technikai segítségnyújtással az alkotókedv ébren tartása. A gyermek alkotásának elismerésével és megbecsülésével, megőrzésével segítheti az alkotó tevékenységek iránti érdeklődést és a személyiségfejlődésre gyakorolt hatások érvényesülését. A kisgyermeknevelő feladata megismertetni a gyermekeket a különböző anyagokkal, a kézi munka alapelemeivel.

A leggyakoribb alkotó tevékenységi formák a bölcsődében:

- firkalás,
- gyurmázás,
- ragasztás,
- gyűrés,

- tépés,
- ujjfestés vagy vastag ecsettel.

2.4. Egyéb tevékenységek

Ezek a tevékenységek valamilyen élethelyzet közös előkészítéséhez és megoldásához, a környezet aktív megismeréséhez, az egymásról és a környezet szépségéről való gondoskodáshoz kapcsolódnak (pl. viráglocsolás, karácsonyi süteményszagztatás, őszi falevelek gereblyézése stb.). Az öröm forrásai az „én csinálom” élményének, az együttességnek, a közös munkálkodásnak és a tevékenység fontosságának, hasznosságának átélése. A gyermekek bármikor bekapcsolódhatnak, és bármikor kiléphetnek a tevékenységekből, az önkéntesség nagyon fontos, a tevékenykedés nem lehet feladat. Ezek a helyzetek lehetőséget nyújtanak az együttműködésre, a feladatok megosztására, az ok-okozati összefüggések felfedezésére és megértésre. Az egyes tevékenységek fejlesztik az ízlést, a hétköznapi élet esztétikumára iránti igényességet, a mások felé fordulást, mások igényeinek figyelembevételét és az empátiát.

2.5. Ünnepek

Az ünnepek rendkívül fontosak minden ember életében, a kisgyermek életében különös jelentőségük van. Az ünnepek szorosabbá fűzik a családok, rokonok összetartozását. A családon belül erősítik a szeretet érzését, az együttlét örömet. Ünnepeink szervezésekor figyelembe vesszük, hogy ezek elsősorban családi ünnepek. Az a célunk, hogy az igazi ünneplés, az igazi nagy öröm otthonukban, családi körben érje a gyermekeket. Felkészítjük őket az ünneplésre. Ünnap előtti időszakban a kisgyermeknevelők gyakrabban szerepeltetik az ünnepek hangulatát idéző játékokat, verseket, mondókákat, meséket, énekeket. Feldíszítik a szobákat az ünnepre utaló saját kezűleg illetve a gyermekekkel együtt készített dekorációkkal.

Ünnepeink:

- Születésnap: csoporton belül, egyéni megünneplés az ünnepelt gyermek születésnapja körüli napon
- Mikulás: a gyermekek csomagot kapnak a Mikulástól, amit hazavisznek.
- Karácsony: csoportonként fenyőfát díszítenek, a Jézuska sok-sok ajándékot hoz a gyerekek legnagyobb örömére
- Farsang: jelmezbe öltöznek a gyermekek
- Húsvét: minden gyermek húsvéti csoki nyuszt kap. Időjárástól függően csoportszobában/játszókertben a kisgyermeknevelők csokitojásokat rejtenek el, amit összegyűjteni nagy élményt jelent a gyermekek számára

- Anyák napja a gyermekek kedves kis ajándékot készítenek a nevelőik segítségével az édesanyáknak.

3. Mozgás

Csecsemő- és kisgyermekkorban a mozgás alapvető formái alakulnak ki, fejlődnek. A kisgyermekek mozgásigénye rendkívül nagy, ezért számukra örömforrás a mozgás. Ezt szem előtt tartva mind a csoportszobában, mind az udvaron biztosítjuk a minél nagyobb mozgásteret, mozgásfejlesztő játékokat, melyek használata során gyakorolják a gyermekek az egyes mozgásformákat, fejlődik mozgáskoordinációjuk, harmonikussá válik a mozgásuk. A játékeszközökkel szemben elvárás, hogy felkeltsék az érdeklődést, fenntartsák a mozgásaktivitást és használatuk biztonságos legyen.

Odafigyeléssel és rendszeres ellenőrzéssel biztosítjuk a környezet balesetmentességét, a veszélyforrások kiküszöbölését. Csecsemőknek olyan játszóhelyet biztosítunk, amely védett, de elegendő hely áll rendelkezésükre, pl.: hempergő, elkerített szobasarok. A nagymozgásos játékokra a szabadban, udvaron, teraszon több lehetőség adott, mint szobában. Minél változatosabb mozgásra van lehetősége a gyermekeknek, annál nagyobb örömet lelik a játékban.

A szobai játékok sokféleségük folytán a kéz finommozgását és a nagymozgásokat is fejlesztik. A szobában is szükségesek nagymozgásos játékok. A mozgásfejlesztő eszközök használata során a kisgyermekek szabadon próbálhatják, végezhetik az egyes mozgásformákat, fejlődik mozgáskoordinációjuk, harmonikussá válik a mozgásuk. Az önállósági törekvések támogatása során a gondozási műveletekben való aktív részvétel a praktikus mozgások gyakorlására, finomítására ad lehetőséget.

4. Tanulás

A teljesítményelváráshoz kötött, erőltetett ismeretgyarapításnak a bölcsődében nincs helye, ezért a tanulás fogalmát a lehető legtágabban értelmezzük: minden olyan tapasztalat- és/vagy információszerzési folyamat, amely tartós változást idéz elő a viselkedésben és/vagy a gondolkodásban, valamint elősegíti, hogy megismerje önmagát és a környezetét. A tanulás a gyermek korából és fejlettségéből adódó tevékenység, ill. tevékenységbe ágyazottan történik.

A tanulás legfontosabb irányítója a személyes kíváncsiság, az érdeklődés.

A kisgyermekkor tanulás színterei a természetes élethelyzetek:

- a gondozás és a játék,
- a felnőttel és a társakkal való együttes tevékenység,
- valamint a kommunikáció.

A tanulás formái:

- utánzás,
- spontán játékos tapasztalatszerzés,
- a gondozónő-gyermek interakcióból származó ismeretszerzés
- és szokáskialakítás.

A kisgyermeknevelőknek a sajátos nevelési igényű, illetve a korai fejlesztésre, gondozásra jogosult gyermekeket szem előtt kell tartaniuk, hogy náluk más jellegű a tanulási folyamat és hosszabb időt vesz igénybe. A sajátos nevelési igényű gyermekek esetében kevésbé építhet arra a belső motivációra, amely az ép gyermeknél természetesen jelentkezik a fejlődés folyamán.

A beszéd a kisgyermekkor tanulás nagyon fontos eleme. A kommunikatív képességek fejlődésének feltételei a biztonságos és támogató környezetben zajló felnőtt-gyermek és gyermek-gyermek interakciók. Figyelembe kell venni azoknak a gyermekeknek a nyelvi szükségleteit, akiknek más az anyanyelvük, mint a nemzeti nyelv.

12. A BÖLCSŐDE KAPCSOLATRENDSZERE

1. Kapcsolat a szülőkkel

A szülő és a bölcsőde folyamatosan és kölcsönösen tájékoztatják egymást a gyermek állapotáról, fejlődéséről. Mindez alapvető fontosságú, a személyre szóló bölcsődei gondozás - nevelés kialakításában, és a családok együttműködésében, ami segítséget jelent a gyermek nevelésében. A tájékoztatás mindig őszinte, hiteles, személyes hangvétellű, erkölcsi szempontból megfelelő, az érintettek személyiségjogait tiszteletben tartó legyen. A bölcsődei nevelés-gondozás a családi neveléssel együtt, azt kiegészítve szolgálja a gyermek fejlődését. A családi és a bölcsődei nevelés-gondozás összhangja, a szülők és a kisgyermeknevelők közötti partneri kapcsolat kialakítása elengedhetetlen feltétele a gyermekek harmonikus fejlődésének. A szülő ismeri legjobban a gyermekét, így közvetíteni tudja szokásait, igényeit, szükségleteit, nagymértékben segítve ezzel a kisgyermeknevelőt a gyermek ismeretén alapuló differenciált, egyéni bánásmód kialakításában. A kisgyermeknevelő pedig, mint szakember, szaktudásával, tapasztalataival tudja segíteni a szülőt gyermeke nevelésében. A kapcsolattartásnak, tájékoztatásnak több formája van, mivel mindegyik más – más szerepet tölt be, a cél elérése érdekében minél többet és több formában alkalmazzuk (tájékoztatás felvételnél, családlátogatás, napi találkozás, családi füzet nyílt nap).

2. Munkakapcsolat

A bölcsődevezető hetente szakmai konzultációt tart az intézmény dolgozói részére, a szakmai feladatellátás, az intézményen belüli kapcsolatrendszer kialakítása és optimális működés érdekében.

3. Bölcsőde és óvoda kapcsolata

A két intézmény között fontos olyan tartalmas kapcsolat kialakítása, amely a kölcsönös érdeklődés révén lehetővé teszi egymás munkájának, céljainak megismerését, megértését, ezáltal a gyermekek számára az átmenet is zökkenő mentesebbé válhat.

4. Egyéb kapcsolatok

A bölcsődék és a különböző (bölcsődei hálózaton belüli és a családsegítés területén működő) civil szervezetek közötti együttműködés sok tekintetben hozzájárulhat a bölcsődei ellátás fejlődéséhez, az ellátást igénybe vevő családok szükségleteihez, elvárásaihoz történő igazodást segítheti.

Szervezeti egységünk munkatársai a lehető legjobb kapcsolatot alakították ki Ibrány Város Önkormányzatának jegyzőjével, szakembereivel, valamint a területileg illetékes Szakhatóságokkal. A folyamatos kapcsolattartásnak, illetve a kölcsönös együttműködésnek köszönhetően tudjuk létrehozni bölcsődénket.

A kompetenciahatárok kölcsönös tiszteletben tartásával kooperatív kapcsolatokat alakítunk ki mindazokkal az intézményekkel, melyekkel a családok kapcsolatba kerülnek / kerülhetnek. Így a szakmai információcseré érdekében keressük a módszertani bölcsőde és a térségben működő más bölcsődék, Védőnői Szolgálat, Házi Gyermekorvosi Szolgálat, Gyermekjóléti Szolgálat, Családsegítő Központ, Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat, Gyámhatóság, Nevelési Tanácsadó, Tanulási Képességeket Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság intézményeit és illetékes szakembereit.

A szakmai tapasztalatok megosztása, a jó gyakorlatok átvétele érdekében más bölcsődékkel rendszeresen a szakmai látogatások. Módszertani intézmény a Magyar Bölcsődék Egyesülete módszertani tanácsadóval aktív a kapcsolatunk.

13.A FEJLŐDÉS LEGGYAKORIBB JELLEMZŐI A BÖLCSŐDÉSKOR VÉGÉRE

A gyermekek egészséges fejlődés esetén is jelentős egyéni különbségeket mutatnak a pszichoszomatikus fejlődésben, fejlettségi szintben. A gyermekek többsége az éres, fejlődés, a családi és a bölcsődei nevelés eredményeként a bölcsődéskor végére eléri az óvodai élet megkezdéséhez szükséges fejlettségi szintet:

- Több területen önálló a gyermek: egyedül étkezik, öltözködik, tisztálkodik, legfeljebb apró segítséget igényel, élvezzi az önállóság gyakorlását.

- Már nem csak a szoros felnőtt-gyermek kapcsolatban érzi magát biztonságban, hanem szívesen játszik társaival is.
- Fő tevékenysége a játék, aktív, tevékeny, szeret játszani.
- Képes kötődni, érzi, hogy szeretik, hogy közösséghez tartozik. Örül családjának, társainak
- Kialakult én-tudata, én-képe pozitív: egészségesnek, teljesnek érzi magát.
- Nyitott a környezet iránt, minden érdekli, kíváncsi. Örömmel vesz részt új tevékenységekben.
- Jól tájékozódik környezetében, ismeri a napi eseményeket, szokásokat. Elfogadja a csoportban kialakított szabályokat, és az alkalmazkodás nem jelent számára nehézséget. Tudomásul veszi, hogy nem teheti mindig azt, amit szeretne.
- Képes a konfliktusokat, a negatív érzéseket, a frusztrációt önállóan vagy felnőtt segítségével feldolgozni.
- Mozgása összerendezett. Önállóan és biztonságosan mozog, változatos mozgásformákat alkalmaz (járás, futás, ugrás, csúszás, kúszás, mászás, szökdelés). Érzékeli teste térben való elhelyezkedését, mozdulatai hatását.
- Képes kifejezni magát, szabadon megnyilatkozik beszéd, mozgás, játék, rajz, útján. Szavakkal kifejezi szükségleteit: szól, ha éhes, ha szomjas stb.
- Elsősorban beszéd útján tart kapcsolatot a felnőttekkel és a gyermekekkel.
- Gazdag szókincse van.
- Szobatiszta, a délután alvás idején legtöbbször „ágytisztá”. Büszke arra, hogy nincs már szüksége pelenkára.
- Együttműködik a felnőttel, szívesen segít, apró feladatokat teljesít.

Ibrány, 2023.07.03.

BAPTISTA SZERETETSZOLGÁLAT
Gyermek és Ifjúsági Oktatási és
Fejlesztő Központ
Adószám: 18212282-1-09
4029 Debrecen, Eötvös u. 67.

Gál-Nagy Tünde
Gál - Nagy Tünde

Igazgató

**GYERMEK ÉS IFJÚSÁGI OKTATÁSI ÉS FEJLESZTŐ KÖZPONT
EPERKERT BÖLCSŐDE-IBRÁNY**

4484, Ibrány Dobó István u.48.

MEGÁLLAPODÁS

Amely létrejött egyrészről a Baptista Szeretetszolgálat Egyházi Jogi Személy (1111 Budapest Budafoki u. 34/b.), mint fenntartó megbízásából és képviselőjében – a **Baptista Szeretetszolgálat Gyermek és Ifjúsági Oktatási és Fejlesztő Központ** által működtetett **Eperkert Bölcsőde-Ibrány** (4484 Ibrány Dobó István u.48.), részéről, mint ellátást biztosító személy, Tóth Renáta (továbbiakban intézményvezető), másrészt:

1.Személyazonosító adatok

A szolgáltatást igénybe vevő törvényes képviselője	A szolgáltatást igénybe vevő (ellátott) adatai:
Név:	Név:
Születési név:	Születési név:
Szül.hely, idő:	Szül.hely, idő:
Anyja neve:	Anyja neve:
Telefonszám:	TAJ szám:
Lakcím:	Lakcím:
Tartózkodási hely:	Tartózkodási hely:

között, a gyermekek védelméről szóló 1997. évi XXXI. Tv. 42.§ alapján, az alulírott helyen és időben a következő feltételekkel:

A felek megállapodnak abban, hogy a bölcsőde az ellátott részére a jelen megállapodásban foglaltak szerint az 1997. évi XXXI. tv. 42. §., és a 15/1998 (IV.30.) NM rendelet 35. §-45.§ meghatározottak alapján bölcsődei ellátását biztosít.

2.A bölcsődei ellátás kezdő időpontja:.....

A bölcsődei ellátás végének várható időtartama:

- Határozott:.....
- Határozatlan

3.A bölcsődei szolgáltatás tartalma, módja

Az ellátást biztosító bölcsődében a gyermek 20 hetes korától 3 éves korának betöltéséig, illetve a harmadik év betöltését követő augusztus hó 30. napjáig gondozható.

Ha a gyermek a harmadik életévét betöltötte, de testi, vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, bölcsődébe gondozható a negyedik életévének betöltését követő augusztus hó 31. napjáig.

A bölcsődei ellátás keretében az intézmény biztosítja a gyermek számára:

- szakszerű gondozást, nevelést, testi-lelki szükségletek kielégítését, fejlődését és a szocializáló segítését,
- napi négyzeri étkezést,
- fejlődéshez szükséges egészséges és biztonságos környezetet,
- egészségvédelmet, egészségnevelést, higiénés szokások kialakulásának segítését,
- állandóságot (saját gondozónő rendszer) egyéni bánásmódot,
- megfelelő időt a szabadban való tartózkodáshoz,
- személyes higiéné feltételeinek biztosítását,
- korcsoportnak megfelelő játékeszközöket,
- óvodai életre való felkészítést,
- bölcsőde orvosi ellátást.

A bölcsőde a szülő számára biztosítja:

- a házirend megismertetését,
- adaptációhoz szükséges időt, feltételeket,
- tájékoztatást a gyermekével napközben történt eseményekről,
- rendszeres betekintést a gondozónő által vezetett egyéni dokumentációba (üzenő füzet)
- szülői értekezlet, egyéni beszélgetést (gondozónővel, vezetővel)
- nyílt napon való együttműködést,
- tájékoztatók, étrendek megismertetése,
- gyermekük játéktevékenységébe való betekintést.

4.A személyi térítési díj megállapítására és megfizetésére vonatkozó szabályok

Bölcsőde esetében az intézményvezető megállapítja a bölcsődei ellátás keretében biztosított gyermekétkeztetésre és gondozásra vonatkozó személyi térítési díjat.

Az étkeztetésre fizetendő személyi térítési díj:.....Ft/nap

A gondozásra fizetendő személyi térítési díj: (gondozási díj).....Ft/fő/nap

A fenntartó által jóváhagyott térítési díj szabályzat, a Gyvt. és a 328/2011.(XII.29) Kormányrendelet alapján a bölcsődei gondozás megállapított intézményi térítési díja 750 Ft/fő/nap. Az étkezés megállapított intézményi térítési díja a bölcsődei ellátás során 888 Ft/fő/nap összegben kerültek megállapításra.

A személyi térítési díj összegét havonta utólag készpénzben, az intézményvezető által kiállított számla ellenében minden hónap 10. napjáig egy összegben befizeti 4484 Ibrány Dobó István u. 48. cím alatt.

Az intézmény vezetője ellenőrzi, hogy a megállapított térítési díj befizetése havonként megtörténik-e. Ha a kötelezett a befizetést elmulasztotta, az intézményvezető 15 napos határidő megjelölésével a fizetésre kötelezett személyt írásban felhívja az elmaradt térítési díj befizetésére. Ha a határidő eredménytelenül telt el, az intézmény vezetője a kötelezett nevét, lakcímét és a fennálló díjhátralékot nyilvántartásba veszi. A nyilvántartott díjhátralékról az intézmény vezetője negyedévenként tájékoztatja a fenntartót a térítésidíj-hátralék behajtása vagy a behajthatatlan hátralék törlése érdekében.

A személyi térítési díj megállapításánál a gyermekek napközbeni ellátása esetében a gyermek családjában az egy főre jutó rendszeres havi jövedelmet kell figyelembe venni. Az egy főre jutó jövedelem megállapításánál a Gyvt-ben külön meghatározott személyek jövedelmét kell figyelembe venni.

A Gyvt. alapján a személyi térítési díj összege igénybe vevőnként nem haladhatja meg a jogszabályban meghatározott jövedelem - bölcsődei ellátás esetén, a fenntartó a bölcsődei ellátás keretében biztosított gyermekétkeztetés mellett a bölcsődei ellátás keretében nyújtott gondozásra is megállapít térítési díjat, és a gyermek

- nem részesül ingyenes intézményi gyermekétkeztetésben-, 25%-át,
- ingyenes intézményi gyermekétkeztetésben részesül-, 20%-át.

Ingyenes ellátásban kell részesíteni a jogosultat, ha a térítési díj fizetésére kötelezett jövedelemmel nem rendelkezik.

Bölcsőde esetében a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek, a tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek, a három- vagy többgyermekes család gyermekének gondozását térítésmentesen kell biztosítani. Ezekben az esetekben személyi térítési díj csak az étkezésért kérhető.

Bölcsődei gondozásnál a gyermek tartós betegségének, vagy fogyatékoságának fennállását tartós betegség esetén szakorvosi igazolással, fogyatékoság esetén a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény végrehajtásáról szóló 223/1998. (XII. 30.) Korm. rendelet 7/A. § (1) bekezdése szerinti szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleményével kell igazolni.

Ha a kötelezett a személyi térítési díj egyházi fenntartó vagy nem állami fenntartó által megállapított összegét vitatja, a bíróságtól kérheti a személyi térítési díj megállapítását. A bíróság jogerős határozatáig a korábban megállapított személyi térítési díjat kell megfizetni.

5. Az ellátás megszűnésének módja

- ha a gyermek a 3. életévét betöltötte, és a bölcsődei gondozás-nevelési év végéhez ért, vagy a 4. életév betöltését követő augusztus 31. után,
 - az intézmény jogutód nélküli megszűnésével,

Az ellátási jogviszony megszüntetése:

A gyermek törvényes képviselője kezdeményezheti. A gyermek törvényes képviselője kezdeményezése alapján az intézményvezető az ellátási jogviszonyt megszünteti. Ilyen esetben a jogviszony a felek megegyezése szerinti időpontban, ennek hiányában, a megállapodásban foglaltak szerint szűnik meg.

Az intézményvezető az ellátási jogviszonyt megszünteti, ha a jogosult:

- a., másik ellátásba, intézménybe történő elhelyezése indokolt,
- b., a megállapodásba rögzített együttműködési szabályokat súlyosan megsérti,
- c., ellátásba vétele nem indokolt.
- d., meg kell szüntetni annak a gyermeknek az ellátását, aki a bölcsőde orvosának szakvéleménye szerint egészségi állapota miatt bölcsődében nem gondozható, illetőleg magatartászavara veszélyezteti a többi gyermek fejlődését.

Az intézményvezető az ellátás megszüntetéséről, valamint a megszüntetés ellen tehető panaszról írásban értesíti gyermek törvényes képviselőjét. Ha megszüntetéssel a gyermek törvényes képviselője nem ért egyet, az értesítés kézhezvételétől számított nyolc napon belül a szolgáltatás fenntartójához, valamint bírósághoz fordulhat. Ilyen esetben az ellátást változatlan feltételek mellett mindaddig biztosítani kell, amíg a fenntartó, illetve a bíróság jogerős határozatot nem hoz.

6. Tájékoztatás

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 33.§ (1)-(2) bekezdése értelmében a személyes gondoskodást nyújtó ellátás esetén az ellátás megkezdésekor a kérelmezőt tájékoztatom:

- az ellátás tartamáról és feltételeiről,
- az intézmény által vezetett, reá vonatkozó nyilvántartásokról,
- az intézmény házirendjéről,
- panaszjoga gyakorlásának módjáról,
- fizetendő térítési-, illetve gondozási díjról
- a jogosult jogait és érdekeit képviselő érdek-képviselői fórumról.

Az ellátásra jogosult gyermek törvényes képviselője köteles

- a tájékoztatás megtörténtéről nyilatkozni, ha az ellátás igénybevételéről nem kötöttek megállapodást,
- az intézményi nyilvántartásokhoz adatokat szolgáltatni,
- nyilatkozni a jogosultsági feltételekben, valamint a személyazonosító adatokban beállott változásokról.

7. Panaszjog gyakorlása

A gyermek szülője vagy más törvényes képviselője, továbbá a gyermekek érdekeinek védelmét ellátó érdek-képviselési és szakmai szervek a házirendben foglaltak szerint panasszal élhetnek az intézmény vezetőjénél vagy érdek-képviselési fórumánál

- a) az ellátást érintő kifogások orvoslása érdekében,
- b) a gyermeki jogok sérelme, továbbá az intézmény dolgozói kötelezettségszegése esetén,
- c) a Gyt. 136/A. § szerinti iratbetekintés megtagadása esetén.

Az intézmény vezetője, illetve az érdekképviselési fórum a panaszt kivizsgálja, és tájékoztatást ad a panasz orvoslásának más lehetséges módjáról. A gyermek szülője vagy más törvényes képviselője az intézmény fenntartójához vagy a gyermekjogi képviselőhöz fordulhat, ha az intézmény vezetője vagy az érdekképviselési fórum 15 napon belül nem küld értesítést a vizsgálat eredményéről, vagy ha a megtett intézkedéssel nem ért egyet.

A szülő tudomásul veszi, hogy:

- a bölcsődei házirendet betartja,
- együttműködik a gyermeke ellátásában közreműködő személyekkel,
- a megállapodásban foglalt, - az intézmény részéről fennálló kötelezettségek elmulasztása esetén a szülő panaszával a bölcsődevezetőhöz fordul elsősorban,

Jelen megállapodás módosítására az ellátást igénybe vevő törvényes képviselője valamint az intézményvezető közös megegyezése alapján kerülhet sor. A megállapodást aláíró felek kijelentik, hogy vitás kérdéseiket elsődleges tárgyalás útján kívánják rendezni. Jelen megállapodásban nem szabályozott kérdésekben a Polgári Törvénykönyv, továbbá a bölcsődére vonatkozó mindenkor jogszabályok az irányadók

A megállapodás a mai napon lép életbe:

Kelt:.....

Szülő/törvényes képviselő

Intézményvezető

P.H.